

balbas at huwag kanin ang karaniwang pagkain sa pagluluksa.”

¹⁸ Nagsalita ako nang umaga sa bayan, at namatay kinahapunan ang aking asawa. Kinaumagahan ginawa ko ang iniutos sa akin. ¹⁹ Sinabi sa akin ng mga tao: “Ano ang ibig sabihin ng ginagawa mo? Ipaliwanag mo sa amin.” ²⁰ Sumagot ako: “Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²¹ Sabihin mo sa Israel na ito ang sinasabi ni Yawe: Lalapastanganin ko ang aking santuwaryo na inyong ipinagmamalaki at kasiyahan ng inyong mga mata. Mabubuwal sa tabak ang mga anak na inyong iniwan. ²² Ngunit gagawin ninyo ang aking ginawa. Hindi kayo magtatakip ng balbas ni kakain ng

karaniwang pagkain sa pagluluksa. ²³ Mananatili kayong nakaturban at nakasandalyas. Hindi kayo magluluksa o iiyak kundi mabubulok at sama-samang dadaing dahil sa inyong mga kasalanan. ²⁴ Magiging tanda para sa inyo si Ezekiel. Gagawin ninyo ang kanyang ginawa, at kapag nangyari ito, makikilala ninyo na ako si Yawe.”

²⁵ Sinabi rin niya sa akin: “Anak ng tao, sa araw na kunin ko ang kanilang tanggulan, ang hiyas na kasiyahan ng kanilang mga mata, na pinananabikan pati na ng kanilang mga anak, ²⁶ isang takas ang darating sa araw na iyon para ihatid sa iyo ang balita. ²⁷ Sa araw na iyon, magbubuka ka ng bibig at makikipag-usap sa kanya at hindi na mapipipi. Magiging tanda ka para sa kanila at makikilala nila na ako si Yawe.”

PAHAYAG LABAN SA MGA BANYAGANG BANSA

Amon, Moab, Edom, at Pilistea

25 • ¹ Sumapit sa akin ang salita ni Yawe nang ganito: ² “Anak ng tao, harapin mo ang bayan ni Amon at magpropeta laban sa kanila. ³ Sabihin mo sa kanila: Pakinggan ninyo itong salita ni Yawe: Nagtawa kayo nang lapastanganin ang aking santuwaryo, nang wasakin ang lupain ng Israel at itapon ang sambayanan ng Juda, ⁴ Dahil dito ipasasakop ko kayo sa mga taga-Silangan; magtatayo sila ng kamento at maninirahan sa lupain ninyo. Kakanin nila ang inyong mga bunga at iinom ng inyong gatas. ⁵ Gagawin kong pastulan ng kamelyo ang Raba,

at kulungan ng tupa ang mga bayan ng Amon, at makikilala ninyo na ako si Yahwe.”

⁶ Sinabi ni Yawe: “Pumalampak kayo, pumadyak at magsayaw sa tuwa dahil sa Israel; minaliit ninyo ito nang may-poot. ⁷ Kaya iunat ko ang aking kamay laban sa inyo at ipasalaula ko kayo sa mga bansa. Mawawala kayo bilang bansa; wawasakin ko kayo at makikilala ninyo na ako si Yawe.”

⁸ Sinabi ni Yawe: “Akala ng Moab na katulad ng lahat ng iba pang bansa ang Juda. ⁹ Dahil dito iiwan kong walang tagapagtanggol ang Moab at wawasakin sa buong lupain ang mga bayang

• **25.1** “Mga mensahe laban sa mga bansang pagano” ang nasa mga kabanata 25-32. Nakakahawig ang mga ito sa matutunghayan natin sa iba pang mga propeta.

Matapos ihayag ang halos lubusang pagkawasak ng Israel, ipinahayag naman ng propeta ang ganap na paglipol sa mga kaaway ng Israel pagdating ng oras ng katarungan. Nagsalita ang propeta bunga ng kailangang-kailangang diwa ng katarungan. Ang mga bansang Amonita, Edomita, at iba pa ay walang karapatang manatili bilang mga bansa dahil wala silang bahagi sa paghahanda ng kaligtasan. Ginamit lamang sila ni Yawe para dalisayin ang kanyang bayan. Kaya kailangan silang maglaho sa kaguluhan ng kasaysayan.

Magkakamali tayo sa kahulugan ng Biblia kung hihilingin natin sa Diyos na parusahan ang mga taong hindi sumasampalataya pati na ang mga umuusig sa Iglesia (tingnan ang 1 P). Hindi rin natin mahahangad ngayon ang pagkawasak ng alinmang mapaniil na

bansa dahil gumagawa sa lahat ang grasya ni Kristo. Ang tanging masasabi nati’y maglalaho ang alinmang institusyong nananatiling sarado sa mensahe ng Ebanghelyo: “Bubunutin ang bawat halamang hindi itinanim ng aking Ama” (Mt 15:13).

Inihahayag ni Ezekiel sa pamamagitan ng mga imahen ng nasirang sasakyang-dagat ang pagkawasak ng Tiro. Ihambing sa pagbagsak ng Ninive (Nh 2-3) at ng Babilonia (Jer 51).

Sa Pagbubunyag (18:9), aalalahanin ang mga salitang ito at iuukol sa Imperyong Romano at sa Romang kabisera nito, na sentro ng daigdig sa panahon ng mga apostol. Isa rin itong hatol sa ating sibilisasyon na kung pinupuri man ang mga kahalagahang kultural at espirituwal ay lagi pa ring tagumpay na pang-ekonomiya ang binibigyan ng pangunahing lugar. Nasisira ang mga bansa, napipinsala ng kawalang-hanapbuhay ang mga pamilya at mga tao, samantalang ang ilang malalaking tindahan ay puno ng mga komplikadong bagay na nawalan na ng saysay.

ipinagmamalaki niya: Bet Yeshimot, Baal Meon, Kiriathaim. ¹⁰Ipasasakop ko sa mga taga-Silangan, kasama ng Amon, at hindi na maaalaala pa sa piling ng mga bansa. ¹¹Kapag pinarusahan ko na ang Moab, makikilala nila na ako si Yawe.”

¹²Sinabi ni Yawe: “Naghiganti ang Edom sa Juda; nagkasala sila nang maghiganti. Kaya iunat ko ang aking kamay laban sa Edom upang lipulin ang mga tao at hayop doon. Iguhu ko iyon mula sa Teman at papatayin ang mga tao hanggang sa Dedan. ¹⁴Ang Israel ang papapamahalaan ko sa aking paghihiganti laban sa Edom. Pakikitunguhan nila ang Edom alin-sunod sa aking poot, at mararanasan ng Edom ang aking paghihiganti.”

¹⁵Sinabi ni Yawe: “Buong kabuktutang naghiganti ang mga Pilisteo. Naghiganti nang may kapalaluan at nagwasak dala ng poot na walang humpay. ¹⁶Kaya iunat ko ang aking kamay laban sa kanila. Lilipulin ko ang mga Kereteo at wawasakin ang baybay-dagat. ¹⁷Malubha ang gagawin kong paghihiganti at parurusahan ko sila sa aking pagkapoot – sa gayo’y makikilala nila na ako si Yawe.”

Laban sa Tiro

26 ¹Nang unang araw ng buwan ng ika-labing-isang taon, sumapit sa akin ang salita ni Yawe: ²“Anak ng tao, nakita mo kung paano nilibak ng Tiro ang Jerusalem: Aha, aniya, nawasak ang lupaing pinagdaraan ng mga kalakal. Ako naman ang uunlad sa kanyang pagkaguho. Mapapasaakin ang kanyang tinutubo.” ³Kaya ganito naman ang salita ni Yawe: Laban ako sa iyo! Ipasasalakay kita sa maraming bansa. Tulad ng mga alon sa dagat, ⁴wawasakin nila ang mga pader ng Tiro at iguguho ang kanyang mga tore. Papalisin ko maging ang kanyang alabok, at matitira siyang isang hubad na talampas. ⁵Sa gitna ng dagat, siya’y magiging isang pook na bilaran lamang ng mga lambat. Ako, si Yawe, ang nagsalita. ⁶Aangkinin ng mga bansa ang Tiro, papatayin sa tabak ang mga nasa lupa, at makikilala nila na ako si Yawe.”

⁷Ganito ang sinasabi ni Yawe: “Mula sa hilaga, ipadadala ko laban sa Tiro si Nabucodonosor, hari ng Babilonia at hari ng mga hari. Darating siyang may kasamang mga kabayo, karwahe at kabalyerya, isang malaking hukbo at makapal na pulutong. ⁸Wawasakin niya sa tabak ang iyong mga bayan. Kukubkubin ka, magtatayo

sila ng mga rampa at trinsera. ⁹Babayuhin ng troso ang iyong mga muog at gigibain ang mga tanggulan. ¹⁰Matatakpan ka ng alikabok sa dami ng kabayo. Sa ingay ng kabalyerya at gulong ng mga karwahe, mayayanig ang iyong mga pader pagpasok nila sa mga pintuan, gaya ng pagpasok sa nasakop na lunsod.

¹¹Yuyurakan ng mga kabayo ang iyong mga lansangan, papatayin sa tabak ang iyong mga mamamayan, iguguho sa lupa ang matitibay mong haligi. ¹²Sasamsamin nila ang iyong mga kayamanan at kalakal, wawasakin ang iyong mga pader at magagandang tahanan. Itatapon nila sa dagat ang iyong mga bato, troso at alikabok.

¹³Mapipipi ang iyong mga awit at hindi na maririnig pa ang tunog ng iyong mga lira. ¹⁴Gagawin kitang isang malapad na batong bilaran ng mga lambat na pangisda, at hindi ka na matatayo pang muli. Ako, si Yawe, ang nagsalita.”

¹⁵Ito ang salita ni Yawe sa Tiro: “Sa paglipol sa iyo, hindi kaya manginig ang mga dalam-pasigan kapag narinig ang lagapak ng iyong pagbagsak at ang daing ng mga biktima? ¹⁶Magsisibaba sa kanilang luklukan ang lahat ng prinsipe ng mga pulo sa karagatan, magsisipag-alis ng kapa at ng nabuburdahang kasuotan. Magsusuot sila ng damit na panluksa, mauupo sa lupa, manginginig sa takot at mababaghan dahil sa iyo. ¹⁷Pagtatakhon nila ang sinapit mo, at aawitin ang ganitong panaghoy:

‘Paano ka nalipol, nawala sa dagat, O bantog na lunsod! Dati kang kinasisindakan, ¹⁸ngunit ngayo’y pinanginginigan ang araw ng iyong pagbagsak. Natakot na lubha ang mga pulo sa dagat sa iyong pagkawala.’

¹⁹Ganito ang sinasabi ni Yawe: “Kapag ginawa kitang isang lunsod ng mga guho, tulad ng mga bayang walang naninirahan, kapag pinaahon ko sa iyo ang daluyong at tinakpan ka ng tubig ng dagat, ²⁰ilulubog kita kasama ng mga nahiga sa hukay, sa kinabuliran ng mga tao nang una. Ihahagis kita sa daigdig sa ilalim, sa walang hanggang kapanglawan, tulad ng mga nahiga sa hukay, upang huwag ka nang makabalik pa sa lupain ng mga buhay. ²¹Nakapanggingilabot ang sasapitin mo; at kahimat hanapin ka, hindi ka matatagpuan.”

Isang panaghoy para sa Tiro

27 • ¹Sumapit sa akin ang salita ni Yawe, ²“Anak ng tao, bumigkas ka ng isang

• **27.1** Ang Fenicia at ang mga daungan nitong Tiro at Sidon ay nasa baybayin ng Palestina. Napakaliit na bansa, ngunit bihasa sa kalakalang pandagat ang mga tagaroon, at may kontak sa lahat ng bansa sa

Mediterraneo. Mula Fenicia ay nakarating sa Israel ang mga paganong impluwensiya lalo na sa kapanahunan ni Ahab (1 H 16:29).

panaghoy para sa Tiro, ³na nakabungad sa dagat at nakikipagkalakalan sa mga bayan sa maraming dalampasigan. Sabihin mong ganito ang ipinasasabi ni Yawe:

Tiro, ganap kang nasisiyahan sa simula pa. ⁴Nasa pusod ng dagat ang iyong mga hangganan. Itinayo kang sukdulan ng ganda. ⁵Buhat sa mga punong abeto ang makakapal mong tabla; isang sedro ng Lebanon ang iyong palo; ⁶at yari sa mga ensina ng Basan ang iyong mga sagwan. Yari sa mga sedro ng Chipre ang iyong kubyertang nakakalupkupan ng garing. ⁷May burdang lino mula sa Ehipto ang iyong layag at bandila. Eskarlata at purpurang nanggaling sa pulo ng Elisha ang iyong habong.

⁸Buhat sa Sidon at Arvad ang mga managwan mo. Pinakamahuhusay mula sa Zemer ang iyong mga piloto. ⁹Nasa iyo ang mga mata-tanda at pantas ng Gebal upang magkumpuni sa iyo. Nakikipagkalakalan sa iyo ang lahat ng sasakyang-dagat at mga tripulante ng mga iyon.

¹⁰Mga kawal mula sa Persia, Lud at Put ang bumubuo sa iyong hukbo. Isinasabit nila sa iyong mga dingding ang mga kalasag at helmet na ipinagmamalaki mo. ¹¹Mga taga-Arvad at Yelec ang nangangalaga sa iyong mga muog, at mula naman sa Gamad ang mga bantay sa iyong mga tore; isinasabit nila ang kanilang mga kalasag sa iyong mga pader upang malubos ang iyong karilagan.

¹²Nagpadala sa iyo ang Tarsis ng masaganang kayamanan; nagdala siya ng pilak, bakal, lata at tingga sa iyong pamilihan. ¹³Nakikipagkalakalan sa iyo ang Javan, Tubal at Mesec at nagbili ng mga alipin at kagamitang yari sa tanso. ¹⁴Ipinagpalit naman ng mga taga-Togarma sa iyong mga paninda ang kanilang mga asno at mga kabayong pantrabaho at pandigma. ¹⁵Nakikipagkalakalan sa iyo ang mga taga-Rodes. Maraming pulo ang naging suki mo; garing na pangil ng elepante at mamahali't matigas na kahoy ang pambayad nila sa iyong mga paninda. ¹⁶Nakikipagkalakalan din sa iyo ang EDOM; pinalitan niya ng turkesa, telang purpura, may burdang damit, mamahaling lino, koral at rubi ang marami mong produkto. ¹⁷Nagbili sa iyo ang Juda at Israel ng trigong-Minit, milet, pulot-pukyutan, langis at resina. ¹⁸Nakikipagkalakalan sa iyo ang Damasco dahil sa masagana mong paninda at pinagbilhan ka niya ng alak buhat sa Helbon at ng puting lana.

¹⁹Nagdala sa iyo mula sa Ujal ang mga taga-Dan at taga-Yabnea ng mga kagamitang yari sa bakal, ng kasya at kalamo bilang pamalit sa iyong mga paninda. ²⁰Nagbili sa iyo ang Dedan

ng mga panapin ng mangangabayo. ²¹Nagbili naman sa iyo ang Arabia at lahat ng prinsipe sa Kedar ng mga tupa at kambing.

²²Mga mangangalakal ng Seba at Raama ang naghatid sa mga pamilihan mo ng lahat ng uri ng mamahaling pabango, mga piling bato at ginto. ²³Nagbili sa iyo ang Haran, Cane, Eden, Asur at Media ²⁴ng magagandang kasuotan, telang bughaw, may burdang damit, alpombrang may kulay, at matitibay na kordong nilubid. ²⁵Mga sasakyang-dagat ng Tarsis ang nagbiyahe ng iyong mga kalakal.

Ikaw ay napuno at namigat sa gitna ng karagatan.

²⁶Pumalaot sa karagatang malawak ang iyong mga mandaragat, at winasak ka ng hanging-silangan.

²⁷Ang kayamanan mo at kalakal, ang iyong mga mandaragat at tripulante, mga karpinterong tagapagkumpuni, mga mamimili at kawal - lahat ng lulan ay sama-samang nagsilubog sa dagat noong ikaw ay mabagbag.

²⁸Sa sigawan ng mga mandaragat mo nayanig ang mga dalampasigan.

²⁹Walang taong natira sa sasakyan.

Bumaba sa kanilang mga barko ang lahat ng gumagaod, mga mandaragat at tripulante upang tumigil sa baybay.

³⁰Nagluksa sila't tumangis para sa iyo, nagsipagbuhos ng alabok sa ulo at nangagsigulong sa bunton ng abo.

³¹Nag-ahit ng ulo, nagsuot ng sako, bilang pagluluksa, at sila'y nanangis kalakip ng taghoy na ubod ng pait.

³²Isang luksang-awit ang ipinarinig: Sinong katulad ng Tiro, na ngayo'y tahimik sa gitna ng karagatan?

³³Gaano karaming bansa ang iyong hinatdan ng kalakal buhat sa malalayong dalampasigan!

Sa salapi't kalakal mong masagana, pinayaman mo ang mga hari sa lupa.

³⁴Ngunit ngayo'y nariyan ka sa pusod ng dagat,

kasama ng kalakal mo, pasahero't lahat-lahat!

³⁵Ang nagsisipanirahan sa mga pulo'y nabaghan

dahil sa iyo; ang mga hari'y nangatal.

³⁶Napapasutsot ang mga mangangalakal ng daigdig

sa lubhang kakila-kilabot na iyong sinapit - maglalaho ka na't hindi maririnig!

Tungkol sa hari ng Tiro

28 ¹Sumapit sa akin ang salita ni Yawe, ²“Anak ng tao, sabihin mo sa prinsipe ng Tiro:

Lubha kang mapagmalaki.
Isang diyos ako, ang iyong sinabi,
karapat-dapat sa diyos ang aking tirahan
sa gitna ng dagat.
Ngunit tao ka’t hindi isang diyos,
at pumapantay ka sa Diyos?

³Akala mo’y mas marunong ka pa kay Daniel
at sa iyo’y walang nalilingid na lihim.

⁴Yumaman ka nga dahil sa iyong katali-
nuhan;
umagos ang ginto’t pilak sa iyong kabang-
yaman.

⁵Isang tusong mangangalakal,
nagkamal ka ng salapi
at lalo kang naging palalo.

⁶Ngunit ngayo’y pinagsasabihan ka ni Yawe –

ikaw na parang Diyos and turing sa sarili:
⁷Ipalulusob kita sa mga dayuhan,
sa pinakamabagsik sa lahat ng bansa.
Tatapatan nila ng tabak ang dunong mo
at ibabagsak ang mataas mong kalagayan.
⁸Ibubulusok ka nila sa hukay,
at sa pusod ng dagat ka masasadlak.
⁹Masasabi mo pa bang “diyos ako”
kapag pinapatay ka na ng mga kalaban?
Isa kang tao’t hindi isang diyos.

¹⁰Daranasin mo ang kamatayan ng di-tuli
sa kamay ng mga dayuhan,
pagkat iyan ang winika ko,” sabi ni Yawe.

¹¹Sumapit sa akin ang salita ni Yawe,
¹²“Anak ng tao, bumigkas ka ng panaghoy para
sa hari ng Tiro at sabihin mo sa kanya:

Isa kang huwaran ng kaganapan,
puspos ng karunungan at ng kagandahan.

¹³Nakatira ka sa Eden, sa halamanan ng
Diyos,
napapalamutihan ng lahat ng mamahaling
bato:

rubi, topasyo, krisolito, onise at haspe,
sapiro, turkesa at esmeralda.
Ginto ang palamuti ng iyong roba,
na noon pang likhain ka inihanda para sa iyo.

¹⁴Itinalaga kitang kerubing magbabantay sa
banal na bundok ng Diyos
na nilakaran mo sa piling ng nagbabagang
mga bato

¹⁵Wala kang kapintasan mula nang likhain,
hanggang sa masumpungang may taglay na
kasamaan.

¹⁶Dahil sa malawakan mong pakikipagkala-
kalan,
naging marahas ka at makasalanan;
kaya ibinagsak kita mula sa bundok ng
Diyos,
at pinaalis ka sa piling ng mga kerubing
bantay.

¹⁷Nagpalalo ka dahil sa iyong kagandahan;
pininsala ng karilagan mo ang iyong karu-
nungan;

kaya ibinagsak kita sa lupa,
at ginawang halimbawa
sa paningin ng mga hari.

¹⁸Nalapastangan ang santuwaryo
sa maraming kasalanan mo
at madayang pagnenegosyo
kaya pinaglagablab ko ang apoy sa kala-
gitnaan mo

at natupok ka’t naging abo
sa paningin ng lahat ng nakakita.

¹⁹Nabaghan ang mga bansang nakakikilala
sa iyo

dahil sa nakapanghihilakbot na sinapit mo:
maglalaho ka magpakailanman.”

²⁰Sumapit sa akin ang salita ni Yawe.
²¹“Anak ng tao, tumanaw ka sa Sidon at magpa-
hayag ka laban sa kanya. ²²Sabihin mong
ganito ang wika ni Yawe: ‘Laban ako sa iyo,
Sidon, at luluwalhatiin ako ng mga tao sa ga-
gawin ko sa iyo.’ Makikilala nila na ako si Yawe
kapag pinarusahan ko na siya at inihayag ang
aking kabanalan. ²³Padadalhan ko siya ng salot
at daranak ang dugo sa kanyang mga lansa-
ngan. May tabak na mag-aabang sa kanya sa
lahat ng panig, at makikilala nilang ako si Yawe
kapag natimbuwang na ang mga biktima.

²⁴Wala nang mga tinik at dawag na maka-
susugat sa bayang Israel mula sa kanilang mga
kalapit-bansa na umalipusta sa kanila. At ma-
kikilala nilang ako si Yawe.

²⁵Pagkat sinasabi ni Yawe: Makikita ng mga
bansa ang aking kabanalan kapag tinipon ko
ang sambayanang Israel mula sa kinatapunan
upang manirahan sa lupaing ipinagkaloob ko sa
aking lingkod na si Jacob. ²⁶Matiwasay silang
mamumuhay roon, magtatayo ng mga tahanan
at magtatanim ng mga punong ubas. Mapa-
panatag sila kapag pinarusahan ko na ang lahat
ng kanilang mga kalapit-bansang umaalipusta
sa kanila, at makikilala nila na ako si Yawe, ang
kanilang Diyos.”

Laban sa Ehipto

29 ¹Noong ikasampung araw ng ikala-
bindalawang buwan ng ikasampung
taon, sumapit sa akin ang ganitong salita ni

Yawe, ²“Anak ng tao, harapin mo si Paraon at magpahayag ka laban sa buong Ehipto. ³Sabihin mong ganito ang ipinasasabi ni Yawe: Laban ako sa iyo, Paraon, hari ng Ehipto, malaking dambuhalang naglulunoy sa gitna ng iyong mga ilog at nagsasabing, ‘Akin ang mga kanal na aking ginawa.’ ⁴Lalagyan ko ng pangawil ang iyong mga panga, at padidikitin ko sa iyong kaliskis ang mga isda sa ilog mo. Hihilahin kita mula sa iyong ilog na nakadikit ang mga isda sa iyong kaliskis. ⁵Ihahagis ko sa ilang kayo ng mga isda ng mga ilog mo. Babagsak ka sa lupa at walang bubuhat o magbabaon sa iyo. Ipakakain kita sa mailap na hayop at sa mga ibon sa himpapawid, ⁶at makikilala ng lahat ng naninirahan sa Ehipto na ako si Yawe.

Naging isa ka lamang tungkod na tambu para sa Israel. ⁷Nang humawak sila sa iyo, nabali ka sa kanilang kamay at sinugatan mo ang kanilang balikat. Nang sumandig sila sa iyo, nabaluktot ang kanilang likod. ⁸Kaya nga sinasabi ni Yawe: Magpapadala ako ng tabak laban sa iyo at aalisin ko ang mga tao at hayop. ⁹Magiging lupain ng mga guho ang Ehipto, at makikilala ng mga Ehipsiyo na ako si Yawe.

Sinabi mo: ‘Akin ang Nilo; ako ang nagtayo niyon.’ ¹⁰Dahil diyan, sasalakayin kita sa gitna ng iyong mga kanal. Magiging ulilang pook ng mga guho ang Ehipto mula sa Migdal hanggang Aswan at hangganan ng Kus. ¹¹Walang tao ni hayop na lalakad sa mga landas doon. Apatnapung taon na walang maninirahan sa Ehipto. ¹²Gagawin ko itong isang tiwangwang na lupain, at apatnapung taong mananatiling wasak ang mga lunsod nito. Pangangalatin ko ang mga Ehipsiyo sa iba’t ibang bansa.”

¹³Kaya nga sinasabi ni Yawe: “Pagkaraan ng apatnapung taon, titipunin ko ang mga Ehipsiyo mula sa mga bansang pinangalatan nila. ¹⁴Ang mga bihag na Ehipsiyo ay ibabalik ko sa Patros, ang kanilang lupang sinilangan. Bubuuin nila roon ang isang munting kaharian, ¹⁵na mas mahina kaysa ibang kaharian, at wala nang lakas na manakop ng ibang bansa. Pauuntiin ko sila upang hindi na sila makapanakop pa ng mga ibang lupain. ¹⁶Sa gayon, ang Israel ay hindi na mananalig sa Ehipto, hindi na magkakasala sa pagbaling dito. At makikilala nila na ako si Yawe.”

¹⁷Noong unang araw ng unang buwan ng ikadalawampu’t pitong taon ay sumapit sa akin ang salita ni Yawe:

¹⁸“Anak ng tao, napakabigat talaga para sa hukbo ni Nabucodonosor, hari ng Babilonia, ang pagsalakay sa Tiro. Lupaypay na ang lahat,

kalbo, lapnos ang balikat; gayunma’y wala pa rin silang napapala sa kanilang kampanya laban sa Tiro.”

¹⁹Kaya nga sinasabi ni Yawe: “Binabalak kong ipagkaloob ang Ehipto kay Nabucodonosor, hari ng Babilonia. Tatangayin niya ang kayamanan niyon, at ibibigay sa kanyang hukbo ang mga nasamsam sa halip ng suweldo. ²⁰Sapagkat naglingkod sa akin ang mga taong ito, ipagkakaloob ko sa kanila ang Ehipto bilang gantimpala,” sabi ni Yawe.

²¹Sa araw na iyon itataas ko ang bansang Israel. At tungkol sa iyo, papagsasalitain kitang muli sa kanila at makikilala nila na ako si Yawe.”

30 ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe nang ganito: ²“Anak ng tao, ipahayag mo ang mga salitang ito ni Yawe: Managhoy kayo! Aba, sa araw na iyon! ³Malapit na ang araw! Magiging araw iyon ng mga ulap, isang panahon ng paghatol para sa mga bansa. ⁴Babagsak sa Ehipto ang tabak at sasapit ang kapighatian sa Kus. Mabubuwal ang mga bangkay sa buong Ehipto; tatangayin ang kayamanan nito at wawasakin ang mga pundasyon. ⁵Mabubuwal sa tabak ang Kus, Put at Lydia, ang buong Arabia, Libya at pati ang mga tao ng aking tipan.”

⁶Ito ang salita ni Yawe: “Babagsak ang haligi ng Ehipto at madudurog ang palalong kapangyarihan nito. Papatayin ang mga tao mula sa Migdal hanggang Aswan. ⁷Makakabilang siya sa mga lupaing tiwangwang at ang kanyang mga siyudad sa mga wasak na lunsod. ⁸Makikilala nila na ako si Yawe kapag natupok ko na ang Ehipto at nadurog ang kanyang mga kampakpi.

⁹Sa araw na iyon lilisang lulan ng mga barko ang aking mga sugo upang gisingin ang bayan ng Kus sa kanilang pamamanatag, at magkakaroon ng kapighatian sa araw ng pagbagsak ng Ehipto, bagay na nalalapit na.

¹⁰Sinasabi pa ni Yawe: “Ipapupuksa ko ang mga hukbo ng Ehipto kay Nabucodonosor, hari ng Babilonia. ¹¹Dadalhin ko rito siya at ang kanyang bayang pinakamabagsik sa lahat ng bansa upang magwasak sa lupain. Itataas nila ang tabak laban sa Ehipto at pupunuin ng bangkay ang lupain. ¹²Patutuyuin ko ang mga kanal ng Ehipto at ibibigay sa tampalasan ang bansang ito. Wawasakin ng dayuhan ang lupain at lahat ng narito. Akong si Yawe ang nagsalita.”

¹³Sinabi ni Yawe: “Wawasakin ko ang mga diyus-diyusan at pupuksain ang mga bulaang diyos ng Mempis. Hindi na magkakaroon pa ng

prinsipe sa Ehipto at paghahariin ko ang takot sa lupain. ¹⁴ Gagawin kong lupang wasak ang Patros, tutupukin ang Tanis at parurusahan ang Tebes. ¹⁵ Ibubuhos ko ang aking poot sa Sin, ang kuta ng Ehipto, at pupuksain ko ang mga taga-Tebe.

¹⁶ Susunugin ko ang Ehipto; mamimilipit sa hirap ang Sin. Sa gibang pader magdaraan ang mga sumasalakay at marahas nilang sasakupin ang Tebes. ¹⁷ Mabubuwal sa tabak ang mga kabataang lalaki ng Heliopolis at Bubastis; tangaying bihang ang mga babae. ¹⁸ Magiging napakadilim na araw sa Tapanhes kapag winasak ko ang pamunuan ng Ehipto at dinurog ang palalong kapangyarihan nito! Tatakpan ko ng ulap ang lunsod na ito, at iaalis na bihang ang mga babae. ¹⁹ Parurusahan ko ang Ehipto, at makikilala nila na ako si Yawe.”

²⁰ Nang ikapitong araw ng unang buwan ng ikalabing-isang taon, dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²¹ “Anak ng tao, binali ko ang bisig ni Paraon, hari ng Ehipto. Walang nakapagpagaling ng kanyang sugat o nagbenda niyon at hindi siya makahawak ng sandata.” ²² Kaya nga sinasabi ng Panginoong Yawe: “Masdan, laban ako kay Paraon, hari ng Ehipto. Pipilayan ko ang kanyang dalawang bisig, ang may sugat at ang wala. ²³ Ikakalat ko sa iba’t ibang bansa ang mga Ehipsiyo. ²⁴ Palalakasin ko ang bisig ng hari ng Babilonia at pahahawakan sa kanya ang aking sandata. Ngunit, pipilayan ko ang mga bisig ni Paraon, at daraing siyang tulad ng may malubhang sugat. ²⁵ Oo, palalakasin ko ang bisig ng hari ng Babilonia ngunit papanghihinain ang kay Paraon. Makikilala nilang ako si Yawe kapag pinahawakan ko sa hari ng Babilonia ang aking tabak upang saktan ang Ehipto. ²⁶ Pangangalatin ko ang mga Ehipsiyo sa iba’t ibang lupain, at makikilala nila na ako si Yawe.”

31 • ¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe noong unang araw ng ikatlong buwan ng ikalabing-isang taon. ² “Anak ng tao, sabihin mo kay Paraon, hari ng Ehipto, at sa kanyang bayan: Sino ang maihahambing sa iyong kadakilaan? ³ Tulad mo’y sedro ng Lebanon, may magagandang sanga, malilim, napakataas at abot ang tuktok sa ulap.

⁴ Lumaki ito. Pinalaki ito ng tubig buhat sa mga sapa na umaakyat mula sa malalalim na bukal at dumadaloy sa mga kanal patungo sa

puno. ⁵ Mataas ito kaysa iba pang mga punungkahoy, at lalo pang pinalaki’t pinalabay ng saganang tubig ang mga sanga nito. ⁶ Pinagpugaran ito ng mga ibon at sa lilim nito nagsilang ang lahat ng hayop. Maraming bansa ang nabuhay sa lilim nito.

⁷ Naging kahanga-hanga ito sa kataasan, gayundin sa kakapalan ng mga sanga, yamang nakaugat ito sa saganang tubig. ⁸ Walang makatulad dito na iba pang sedro sa halamanan ng Diyos. Walang sanga ng punong pino o sicomoro na makatulad sa mga sanga nito. Wala nang iba pang punungkahoy sa halamanan ng Diyos na maihahambing sa kagandahan nito. ⁹ Ginawa ko itong napakaganda, pinayabong ang mga sanga, at pinanaghilian ng iba pang mga punungkahoy sa halamanan ng Diyos sa Eden.

¹⁰ Dahil dito, sinabi ni Yawe: “Sapagkat naging lubhang mataas at nakaabot sa mga ulap, naging palalo ang punungkahoy na ito. ¹¹ Ibigay ko ito sa pinuno ng mga bansa upang pakitunguhan nang ayon sa kasamaan nito. Itinakwil ko nga ito. ¹² Pinutol ito ng mga dayuhan, ng pinakamabagsik sa lahat ng bansa. Nahulog sa lahat ng lambak ang mga pangunahing sanga nito; nagkambabali sa mga bangin ang iba pa. Nagsitakas sa lilim nito ang lahat ng bansa at tuluyan nila itong iniwan. ¹³ Dinapuan ng mga ibon ang tuod nito at hinigan ng mga hayop ang nalaglag na mga sanga. ¹⁴ Naganap iyan upang huwag maging masyadong mataas at makaabot sa ulap ang mga punungkahoy na sagana sa dilig. Lahat ay nakatakdang mamatay at bumabang kasama ng nagsisilusong sa hukay.

¹⁵ Kayat sinasabi nga ni Yawe: “Noong araw na lumusong sa daigdig ng mga patay ang sedro, pinapagluksa ko ang kalaliman. Pinahinto ko ang mga ilog niyon at pinigil ang mga tubig. Tinakpan ng dilim ang Lebanon at nalanta ang lahat ng punungkahoy roon. ¹⁶ Nayanig ang mga bansa sa lakas ng pagbagsak ng sedro noong ibulid ko ito sa kalaliman kasama ng nagsisilusong sa hukay. Ikinasiya iyon ng lahat ng punungkahoy sa lupa, pinakapiling mga punungkahoy sa Eden, pinakamaiinam na punungkahoy sa Lebanon. ¹⁷ At nagsibaba rin ang mga sumilong sa lilim ng sedro patungo sa mga nabuwal sa tabak. ¹⁸ O, maringal at maluwalwhating punungkahoy, alin sa mga punung-

• **31.1** Mapapansin ang magandang pampanitikang imahen ng sedro, kabanata 31 na sumasagisag sa Ehipto.

kahoy ng Eden ang maihahambing sa iyo? Ngunit pinalusong ka rin sa kalaliman tulad ng iba pang mga punungkahoy ng Eden. Humimlay kang kasama ng mga taong di-tuli, mga biktima ng tabak, ikaw, Paraon, at lahat ng iyong kawal.”

32 ¹Nang unang araw ng ikalabindalawang buwan ng ikalabindalawang taon, dumating sa akin ang salita ni Yawe. ²“Bumigkas ka ng panaghoy para kay Paraon, hari ng Ehipto. Sabihin mo: Leon ng mga bansa, wala ka na! Naging para kang dambuhala sa dagat; nilabusaw mo ang tubig sa mga ilog, hinalukay at pinagputik ng iyong mga paa.”

³Ito ang sinasabi ni Yawe: “Ikakadkad ko sa iyo ang aking sapot at isang kalipunan ng mga bansa ang hahatak sa iyo sa aking lambat. ⁴Ihahagis kita sa lupa upang tukain ng mga ibon at lapangin ng mga hayop. ⁵Isasabog ko sa mga bundok ang iyong laman, ikakalat sa mga lambak ang iyong labi, ⁶at ididilig sa lupa ang dugo mo. ⁷Kapag nilipol kita, magdidilim ang langit at lalamlam ang mga bituin; tatakpan ko ng ulap ang araw at hindi magbibigay ng liwanag ang buwan. ⁸Palalabuin ko ang lahat ng tanglaw sa langit at babalutin ko ng dilim ang lupa dahil sa iyo.

⁹Magdadalamhati ang maraming bansa kapag kumalat na sa mga bayang di mo kilala ang balitang bumagsak ka. ¹⁰Masisindak ang maraming bansa at kikilabutan ang mga hari dahil sa sinapit mo kapag iwinasiwas ko na sa harap nila ang aking tabak. Sa araw ng iyong pagbagsak, manginginig silang lahat sa takot sa kamatayan.”

¹¹Sinasabi nga ni Yawe: “Darating laban sa iyo ang tabak ng hari ng Babilonia. ¹²Lilipulin ang iyong hukbo ng mga mandirigmang pinakamabagsik sa lahat ng bansa. Wawasakin nila ang palalong Ehipto at pupuksain ang iyong hukbo! ¹³Papatayin ko ang lahat ng kanyang kawan sa baybayin ng malaking ilog na hindi na madaraan pa ng tao o hayop man. ¹⁴At saka ko papayapain ang mga ilog, at parang langis na aagos ang kanilang tubig. ¹⁵Kapag ginawa kong lupang tiwangwang ang Ehipto at nilipol ko ang mga naninirahan doon, makikilala nila na ako si Yawe.”

¹⁶Ito ang panambitang aawitin ng mga lunsod ng mga bansa para sa Ehipto at mga mamamayan nito, sabi ni Yawe.

¹⁷Noong ikalabinlimang araw ng buwan, ikalabing-isang taon, dumating sa akin ang salita ni Yawe: ¹⁸“Anak ng tao, tangisan mo ang

hukbo ng Ehipto at palusungin sila sa daigdig ng mga patay. Pagkat itataboy ko silang patungo sa lupain ng mga anino kasama ng nagsisilusong sa hukay. ²⁰Babagsak sila sa kinaroroonan ng mga namatay sa tabak. Nakuha na ang Ehipto at kinaladkad na kasama ng kanyang hukbo. ²¹Sasabihin sa kanya ng mga bayani at mga kapanalig ni Paraon na naroon sa daigdig ng mga patay: ¹⁹‘Higit pa ba ikaw kaysa iba? Bumaba ka at humimlay na kasama ng mga di-tuli na sa tabak namatay.’

²²Naroon ang Asiria at ang lahat ng kanyang hukbo, naliligid ng mga puntod ng kanyang mga biktimang nabuwal sa tabak. ²³Nakalibing ang mga ito sa pusod ng hukay, at nakalatag ang kanyang hukbo sa paligid ng kanyang puntod; namatay rin sa tabak silang naghasik ng lagim sa lupain ng mga buhay.

²⁴Naroon ang Elam at lahat ng kanyang hukbong nakapaligid sa kanyang puntod – namatay silang lahat sa tabak. Sila ang mga di-tuli na nagsilusong sa kalaliman. Naghasik sila ng lagim sa lupain ng mga buhay, at dala nila ang kanilang kahihyan kasama ng iba pang nagsilusong sa hukay. ²⁵At doon sila sa piling ng mga biktima ng tabak.

²⁶Naroon ang Mesec at Tubal sa piling ng mga puntod ng kanilang mga hukbo. Naroon ang lahat ng di-tuli; pinatay rin sa tabak silang naghatid ng lagim sa lupain ng mga buhay. ²⁷Hindi sila kapiling ng mga bayani ng unang panahon na nagsitungo sa libingan nang dala ang lahat nilang sandata; humimlay ang mga bayaning iyong nagsabog ng takot sa lupain ng mga buhay na tabak ang unan at kalasag ang kumot. ²⁸Hihimlay ka rin, Ehipto, kasama ng mga di-tuling sa tabak namatay.

²⁹Naroon ang Edom, nakahimlay ngayon sa piling ng mga nabuwal sa tabak, kasama ng kanyang mga hari at prinsipeng matatapang. Kasama sila ng mga di-tuli at ng nagsilusong sa hukay. ³⁰Naroon ang lahat ng prinsipeng Hilaga at lahat ng taga-Sidon na nagsilusong sa kadustaan sa kabila ng kanilang kapangyarihan at kabagsikan. Kasama rin sila ng mga di-tuli sa pagkakahimlay, biktima ng tabak at nagtagtaglay ng kahihyan ng nagsisilusong sa hukay.

³¹Kapag nakita sila ni Paraon at ng kanyang buong hukbo, masisiyahan na rin siya yamang pare-pareho silang sa tabak namatay. ³²Bagamat ako ang may atas na maghasik siya ng lagim sa lupain ng mga buhay, hihimlay rin si Paraon kasama ng mga di-tuling sa digmaan namatay – siya at ang kanyang mga hukbo. Ito ang salita ng Panginoong Yawe.”

SA MULING PAGKATATAG NG ISRAEL

Ang propeta, isang bantay ng bayan

33 ¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe, ² “Anak ng tao, magsalita ka sa iyong bayan at sabihin mo sa kanila: Halimbawa’y ipinasalakay ko ang isang bansa at pumili ang mga tagaroon ng isa sa kanila upang maging bantay. ³ Kapag nakita ng bantay ang pagdating ng mga mananalakay, patutunugin niya ang trumpeta bilang babala sa mga tao. ⁴ Kapag may nakarinig sa tunog ng trumpeta at hindi tumalima sa babala at ito’y napatay sa tabak, ito ang mananagot sa sariling kamatayan. ⁵ Ngunit maliligtas ang buhay ng nagbigay ng babala. ⁶ Sa kabilang dako, kung makita ng bantay ang pagdating ng mga mananalakay at hindi niya hinipan ang trumpeta upang magbigay ng babala, at may nasawi, may sala ang bantay at papananagutin sa pagkamatay ng mga nasawi.

⁷ Gayon din ginawa kita, anak ng tao, bilang bantay para sa Israel. Kapag narinig mo ang aking salita, ihatid mo sa kanila ang aking babala. ⁸ Kapag sinabi ko sa tampalasan, “Tiyak na mamamatay ka,” at hindi mo siya binigyang-babala upang magbagong-landas, mamamatay siya dahil sa kanyang pagkakasala, ngunit papananagutin din kita sa kanyang kamatayan. ⁹ Kapag binigyang-babala mo naman ang tampalasan upang magbago ng landas at hindi siya nakinig, mamamatay siya dahil sa kanyang kasalanan, ngunit maliligtas ka.

¹⁰ Anak ng tao, alam mo ang sinasabi ng sambayanan ng Israel: ‘Nangangayayat tayo dahil sa ating pagkakasala, at iginugupo tayo ng ating masasamang gawa. Mabubuhay pa ba tayo?’ ¹¹ Sabihin mo sa kanila ang salitang ito ni Yawe: Saksi ang aking buhay, hindi ko gustong mamatay ang masama; kundi magbagong-landas siya at mabuhay. Magsitalikod kayo sa inyong mga kabuktutan! O Israel, gusto mo bang mamatay?

¹² Ikaw, anak ng tao, sabihin mo sa iyong bayan: Kapag nagpakasama ang isang taong matuwid, hindi siya maililigtas ng dati niyang kabutihan. At kapag nagbalik-loob ang isang

makasalanan, hindi siya hahatulan sa dati niyang kabuktutan. ¹³ Kahimat sinabi ko sa taong matuwid na mabubuhay siya, kapag sinamantala naman niya ang kanyang pagkamatuwid sa paggawa ng masama, hindi aalalahanin ang dati niyang matuwid na pamumuhay; sa halip ay mamamatay siya dahil sa kanyang ginagawang kasamaan. ¹⁴ At kapag sinabi ko sa masamang tao na tiyak na mamamatay siya, at nagbalik-loob siya at nagpakabuti, ¹⁵ kapag isinauli niya ang kinuhang sangla sa pagkaka-utang, ibinalik ang kanyang ninakaw, sinunod ang mga kautusang nagbibigay-buhay at iniwasan ang paggawa ng masama, mabubuhay siya, hindi mamamatay. ¹⁶ Hindi na siya papananagutin sa kanyang naging makasalarang pamumuhay. Ginawa niya ang makatarungan at matuwid, at dahil diyan ay mabubuhay siya.

¹⁷ Sinasabi ng mga kababayan mo, ‘Hindi makatarungan ang paninindigan ni Yawe.’ Pero ang kanila ang mali. ¹⁸ Ang matuwid na tumalikod sa kabutihan at nagpakasama ay marapat na mamatay. ¹⁹ At ang tampalasang tumalikod sa kasamaan at nagpakabuti ay dapat mabuhay. ²⁰ Bagamat sinasabi ninyong mali ang paninindigan ni Yawe, hahatulan kita, Israel, alin-sunod sa gawa ng bawat isa.”

²¹ Noong ikalimang araw ng ikasampung buwan ng ikalabing-isang taon ng aming pagkapatapon, isang takas mula sa Jerusalem ang dumating at nagbalita sa akin: “Bumagsak na ang lunsod.”

²² Noong gabing bago dumating ang takas, sumaakin ang kamay ni Yawe, at binuksan niya ang aking bibig pagdating ng takas kinaumagahan. Kinalagan ang aking dila at nakapagsalita ako.

²³ At dumating sa akin ang salita ni Yawe nang ganito: ²⁴ “Anak ng tao, nasasabi ng nagsipanatili sa mga guho ng Israel: Nag-iisa si Abraham nang tanggapin niya ang lupain bilang pamana. May sapat na tayong dami ngayon, at sa atin ipinagkaloob ang lupain.

²⁵ Ngunit sabihin mo sa kanila: Ito ang salita

• **33.1** Nasakop na ang Jerusalem. Habang nadudurog ang lahat ng ilusyon ng mga Judio at ng kanilang mga bulaang propeta, nauunawaan ni Ezekiel na dumating na ang wakas ng pagsubok. Sa hinaharap, na maaaring napakalayo pa, may nababanaag na muling pagkabuhay. Inihahayag ng propeta ang maraming pangako ng Diyos sa mga kabanata 34-39. Ang kabanatang ito (33) na naglalahad sa pagsakop sa Jerusalem ang nagsisilbing introduksiyon.

Medyo naiibang bersiyon ng ipinaliwanag na natin sa 3:17 at 18:21 ang 33:1-20.

33:11. Sa panahon ng kasawian, nawawalan ng lahat ng pag-asa ang mga masama. Ngunit nagtataas naman ng tinig ang propetang laging nagpahayag ng kasawiampalad upang makapagbigay-sigla sa pagbabalik-loob at ibahagi ang kaisipan ng Diyos: *Hindi ko gustong mamatay ang masama. O Israel, gusto mo bang mamatay?*

ni Yawe: Kumakain kayo ng pagkaing may kasamang dugo at tumitingala sa mga diyus-diyusan, pumapatay kayo ng tao, at ngayon nais ninyong angkinin ang lupain! ²⁶Nanangan kayo sa inyong tabak at gumagawa ng kasuklam-suklam, nakikiapid sa asawa ng inyong kapwa, at ngayon nais ninyong angkinin ang lupain!

²⁷Sabihin mo sa kanila: Ito ang sinasabi ni Yawe: Saksi ang buhay ko, mamamatay sa tabak ang mga naninirahan sa mga guho, kakanin ng mga hayop ang mga nasa parang, at mamamatay sa salot ang mga nagtatago sa mga kuta at kuweba. ²⁸Gagawin kong isang tiwangwang, mapanglaw na lugar ang lupain. Hindi na sila mananangan pa sa kanilang lakas. Magiging ulila ang mga bundok ng Israel at wala sinumang tatahak doon. ²⁹Makikilala nila na ako si Yawe kapag ginawa ko nang ulilang ilang ang kanilang lupain dahil sa mga kasuklam-suklam nilang gawain.

³⁰Anak ng tao, pinag-uusapan ka ng mga kababayan mo sa tabi ng mga pader at sa pintuan ng mga bahay. Sinasabi nilang 'Halikayo at pakingsan natin ang pinakahuling salita ni Yawe.'

³¹Nagtutungo sila sa iyo tulad ng pagpunta nila sa isang asamblea at nauupo sila sa harap mo. Nakikinig sila sa mga salita mo ngunit hindi nila ginagawa ang sinasabi mo. Sa halip, patuloy sila sa pandaraya at walang minamahalaga kundi ang sariling kapakanan. ³²Para sa kanila, isa ka lamang mang-aawit ng pag-ibig – isang magandang tinig na sinasaliwan ng magandang himig. Nakikinig sila ngunit hindi nila isinasagawa ang napakinggan.

• **34.1** Tinitipon ni Yaweng Panginoon ang kanyang nagkalat na kawan.

May parang dalawang bahagi ang mahabang paghahambing na ito, kung saan nangangako si Yawe na magiging pastol ng kanyang kawan:

- isang rebolusyon,
- isang paghatol.

Pagsabihan mo ang mga pastol ng Israel alang-alang sa akin. Inihahayag dito ni Yawe ang isang ganap na pagbabago sa buhay-lipunan ng Israel: papalitan niya ang mga pastol. Ang salitang "pastol" ay nauukol sa lahat ng sibilyang nasa kapangyarihan, kaya kabilang dito ang hari, ang mahistrado at mga hukom. Hindi kabilang dito ang mga pari at mga propeta, salungat sa kasalukuyang gamit, dahil para sa ati'y ukol lamang sa mga lider-espirituwal ng isang komunidad ang salitang "pastor" (pastol).

Hindi ba't ang kawan ang dapat pakanin ng mga pastol? (2) Hindi sa mga pastol ang kawan. Itinatukil ni Yawe ang mga pinuno ng kanyang bayan na nag-aakalang natural lamang na tamasahin nila ang kapangyarihan at yaman nang hindi muna itinuturing

³³Ngunit kapag natupad ang hula – at natupad na iyon – saka nila makikilalang may isang propeta sa piling nila."

Ang mga pastol ng Israel

34 • ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe, ²"Anak ng tao, pagsabihan mo ang mga pastol ng Israel alang-alang sa akin. Magpahayag ka sa mga pastol: Kawawang mga pastol ng Israel, na sarili ang pinakakain! Hindi ba ang kawan ang dapat pakanin ng mga pastol? ³Ngunit uminom kayo ng gatas at nagdamit ng lana, at kinatay ninyo ang matatabang tupa. Hindi ninyo inalagaan ang kawan, ⁴hindi ninyo pinalakas ang mahihina, hindi inalagaan ang maysakit ni nilagyan ng benda ang maysugat. Hindi ninyo pinabalik ang naligaw ni hinanap ang nawala. Sa halip, naging mabagsik kayo sa kanila at mapaniil. ⁵Kaya nangalat sila sa kawalan ng magpastol at nilapang ng mababangis na hayop. ⁶Nagpagala-gala sa mga bundok at burol ang aking mga tupa at nangalat sa buong lupain; walang sinumang nag-alala o tumingin sa kanila."

⁷Dahil dito, mga pastol, dinggin ninyo ang salita ni Yawe. ⁸"Nasamsam ang aking mga tupa at nilapang ng mababangis na hayop dahil sa kawalan ng pastol; hindi ninyo inalagaan ang aking mga tupa

ang sarili bilang mga lingkod ng bayan. Madali nating maiisip ang pagdarahop ng bayang Judio sa panahon ng pagpapahayag ni Ezekiel, pagkaraang-pagkaraan ng kapahamakan sa Jerusalem:

- *Mahihinang tupa*, gutom, may sakit,
- *naliligaw*, pagala-gala, walang tahanan o trabaho, binilog ang ulo, inilayo ng mga kasinungalingan ng kanilang mga pinuno,
- *nilapa ng lahat ng bansa*, ipinatapon sila, o iniwan ang lupang tinubuan sa paghahanap ng trabaho.

Ako mismo ang maghahanap sa aking mga tupa. Itinakwil ngayon ni Yawe ang mga pinuno ng Israel na nangawala sa kapahamakan ng kanilang lupain at nangangako siyang magiging pastol ng Israel. Si Yawe ang magiging mabuting pastol at sinasabi niya sa pagkakataong ito ang mga pananagutan ng pastol: tipunin, ipagtanggol, pakanin ang lahat, at pigilan ang mga napakalalakas.

Sa panahon ng dagim at ulop (12) na parang malayo ang Diyos at nakikitang lugmok ang Israel at walang pag-asa. *Titipunin ni Yawe ang kanyang bayan mula sa*

at sa halip ay sarili ang inyong binusog.”⁹ Dahil diyang, pakinggan ninyong mga pastol ang salita ni Yawe: ¹⁰“Saksi ang buhay ko, haharap ako sa mga pastol at babawiin ko sa kanila ang aking mga tupa at pagbabawalan ko silang magpastol sa kawan; hindi na magkakaroon pa ng pastol na sarili ang binubusog. Ililigtas ko sa kanilang bibig ang aking kawan at hindi na nila kakainin pa.”

¹¹Sinasabi nga ni Yawe: “Ako mismo ang mag-aalaga sa aking mga tupa at magbabantay sa kanila. ¹²Kung paanong nagbabantay ang pastol nang nasa piling siya ng kanyang nangalat na kawan, gayon din ako magbabantay sa aking mga tupa at titipunin ko sila buhat sa lahat ng lugar na pinangalatan nila sa panahon ng dagim at ulop. ¹³Ilalabas ko sila mula sa mga bansa at ipababalik sa kanilang sariling lupa. Papastulin ko sila sa mga kabundukan ng Israel at sa mga patag at pinaninirahang lupain. ¹⁴Dadalhin ko sila sa maiinam na pastulan sa matataas na bundok ng Israel. Mamamahinga sila kung saan sagana ang damo at manginginain sa luntiang mga burol ng Israel. ¹⁵Ako mismo ang mag-aalaga sa aking mga tupa at pagpapahingahin ko sila,” sabi ni Yawe.

¹⁶“Hahanapin ko ang nawawala at ibabalik ang naliligaw. Lulunasan ko ang nasaktan at palalakasin ang mahina, ngunit

malilipol ang mataba at malakas. Makatarungan ko silang papastulin.

¹⁷Tungkol naman sa inyo, aking kawan, sabi ni Yawe, isa-isa kong kikilanlin ang bawat mga tupa, pagbubukurin ang mga lalaking tupa at kambing. ¹⁸Hindi ba sapat sa inyo ang manginain sa mabuting pastulan? Bakit ninyo niyurakan ang nalalabi pang pastulan? Hindi ba kayo nasiyahang uminom sa malinaw na tubig? Bakit pinagputik ng inyong mga paa ang iba pa? ¹⁹Manginginain ba ang aking mga tupa sa inyong mga niyurak at iinom sa pinagputik ng inyong mga paa?”

²⁰Kaya nga sinasabi ni Yawe sa mga pastol: “Paparito ako; ako mismo ang hahatol sa pagitan ng mataba at ng payat na tupa. ²¹Iniiipit ng inyong tagilira’t balik at sinusuwag ninyo ang mahihinang tupa hanggang maitaboy sila, ²²kaya ililigtas ko ang aking kawan at hindi na sila aagawin. Igagawad ko ang katarungan sa bawat isang tupa.

²³Magtatalaga ako ng isang pastol nila, si David na aking lingkod, para aalagaan sila. Pakakanin niya sila at siya’y magiging isang tunay na pastol sa kanila. ²⁴Akong si Yawe ang kanilang magiging Diyos, at ang aking lingkod na si David ang mamumuno sa kanila. ²⁵Magsasagawa ako ng isang tipan ng kapayapaan sa kanila, at upang sila’y matiwasay na makapanirahan sa ilang at matulog sa

mga bansa. Ang Kahariang inihanda ng Diyos para sa nanlulupaypay na mga taong ito ay magiging higit pa sa lahat ng kanilang maaasahan. Hindi lamang sila magtatamasa ng materyal na kasaganaan kundi mamumuhay pa sila sa kapayapaan at magpapahingang kasama ng Diyos. *Pagpapahingahin ko sila.*

Tungkol naman sa inyo, isa-isa kong kikilanlin ang mga tupa. Sa ganitong mga salita nagsisimula ang ikalawang bahagi: ang paghuhukom ng Diyos.

Nasa isang panig ang matatabang tupa: ang mga nagsamantala sa di-makatarungang kaayusang panlipunan. Hindi sila nasiyahang magkaroon ng mas mataas na antas ng pamumuhay kaysa iba, kundi *niyurakan* pa nila *ang nalalabi pang pastulan*. Wala silang itinanim sa pinakamatatabang lupa ng bansa; idineposito nila sa ibang bansa ang perang magagamit sana sa pagpapaunlad sa ekonomiya, ipinagkait nila sa marami ang edukasyon at kultura.

Sinusuwag ninyo ang mahihinang mga tupa hanggang maitaboy sila (21). Nagsamantala sila sa kapangyarihan, at sapagkat namamaneho nila ang katarungan, itinadhana nila ang “kanilang” utos sa paggamit ng lakas.

Magtatalaga ako ng isang pastol nila, si David na aking lingkod. Ito si Kristo, ang bagong David. Gaya ng binigyang-pansin tungkol sa Isaias 11:1, hindi inihahayag ang Mesiyas bilang isa pa sa inapo ni David at hindi para ipagpatuloy ang nakaraan. Siya’y magiging ibang David at may sisimulan siyang ganap na bago.

Madali nating makikita rito ang ilan sa mga larawan at ideang personal na pinagnilayan ni Jesus at ginamit sa pagbuo ng tatlong talinhaga: ang Mabuting Pastol (Jn 10:1); ang parabula ng nawalang tupa (Lc 15:4) at ang Paghuhukom (Mt 25:31).

kagubatan ay paaalisin ko sa lupain ang mababangis na hayop. ²⁶ Patitirahin ko sila sa paligid ng aking banal na bundok at padadalhan ng pana-panahong ulan at masaganang pagpapala. ²⁷ Magbibigay ng bunga ang mga punungkahoy sa parang at ng ani ang lupa, at magiging matiwasay sila sa kanilang lupain. Makikilala nila na ako si Yawe kapag binali ko ang kanilang pamatok at pinalaya sila sa kapangyarihan ng mang-aalipin. ²⁸ Hindi na sila sasamsaman pa ng mga bansa ni lalapangin ng mababangis na hayop. Mamumuhay sila sa kapanatagan at walang katatakutan. ²⁹ Bibigyan ko sila ng mainam na pananim. Wala nang mamamatay sa gutom sa lupain, at hindi na sila aalipustain ng ibang bansa.

³⁰ Makikilala nila na akong si Yawe ang kanilang Diyos at sumasakanila ako, at silang Israel ang aking bayan.” Ito ang salita ni Yawe. ³¹ Kayo ang aking mga tupa, ang kawan sa aking pastulan, at ako ang inyong Diyos, sabi pa ni Yawe.”

Laban sa Edom

35 • ¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe, ² “Anak ng tao, humarap ka sa bundok ng Seir at magpahayag laban doon. ³ Sabihin mong ganito ang ipinasasabi ni Yawe: Dumating ako upang pinsalain ka, bundok ng Seir! Iniunat ko ang aking kamay laban sa iyo at gagawin kitang isang kapigha-pighating kapanglawan. ⁴ Iguguhong ko ang iyong mga bayan, gagawin kitang ilang, at makikilala mo na ako si Yawe.

⁵ Malaon na ang iyong poot sa bayang Israel at iniumang mo sila sa tabak noong araw na sapitin sila ng kapahamakan, noong tapusin ko ang kanilang kasamaan. ⁶ Dahil diyan, saksi ang buhay ko, sabi ni Yawe, dadanak ang iyong dugo. ⁷ Mapupuno ng pighati't kaulalahan ang bundok ng Seir at wala nang maglalakad doon. ⁸ Mapupuno ng bangkay ang mga bundok; mabubuwal sa mga burol, lambak at bangin ang mga biktima ng tabak. ⁹ Mananatili kang wasak magpakailanman, wala nang maninirahan pa sa iyong mga bayan, at sa gayo'y makikilala mo na ako si Yawe.

• **35.1** Hindi ang pagbagsak ng Jerusalem ang katapusan ng kahihyan ng mga Judio. Pagkaalis ng mga mananakop nang taong 587, sinamantala ng

¹⁰ Sinabi mo, ‘Magiging akin ang dalawang bansang ito na kinaroroonan ni Yawe. ¹¹ Dahil diyan, saksi ang buhay ko, pahayag ni Yawe, pakikitunguhan kita alinsunod sa iyong pagkamuhi at pagkainggit sa kanila, at ipakikilala ko ang aking sarili sa pamamagitan mo kapag hinatulan na kita. ¹² Sa gayo'y mababatid mo na narinig ko, ni Yawe, ang lahat ng pag-alipustang binigkas mo laban sa kabundukan ng Israel, gaya ng: ‘Wasak na sila, ibinigay na sila sa atin upang pagpasasaan.’ ¹³ Narinig ko nga ang labis mong pangmamata at pagmamayabang laban sa akin.

¹⁴ Kaya nga sinasabi ni Yawe: “Samantalang nagagalak ang sangkalupaan, ikaw nama'y mamamanglaw. ¹⁵ Yamang nagbunyi ka nang mawasak ang pamana ng Israel, gayundin ang sasapitin mo. Magiging ilang ka, bundok ng Seir, at lilipulin ang buong Edom. Makikilala ng mga tao na ako si Yawe.”

Sama-samang titipunin ang Israel

36 ¹ “Anak ng tao, magpahayag ka tungkol sa kabundukan ng Israel, at sabihin mo: Kabundukan ng Israel, dinggin ang salita ni Yawe. ² Sinabi ng iyong mga kaaway, ‘Aha, sa amin na ang mga bundok na ito!’ ³ Kinainggitan at pinag-imbutan ka sa lahat ng panig. Nasakop ka ng mga ibang bansa, kaya nga naging paksa ka ng mga usap-usapan.” ⁴ Dahil diyan, kabundukan ng Israel, pakinggan mo ang salitang ito ni Yawe. Sinasabi ni Yawe sa mga bundok, mga burol, mga bangin at kapatagan, sa mga ulilang guho at mga bayang walang tao na sinamsam at hinamak ng mga nakapaligid na bansa: ⁵ “Tunay na sa apoy ng aking panibugho, magsasalita ako laban sa ibang mga bansa, sa buong Edom na buong tuwa at kasakimang sumakop sa aking lupain at nanamsam sa pastulan niyon.

⁶ Magpahayag ka ngayon tungkol sa Israel. Sabihin mo sa mga bundok, mga burol, mga bangin at kapatagan na ito ang salita ni Yawe na nag-aalab sa panibugho. ⁷ Sinasabi nga ni Yawe: “Isinusumpa ko nang nakataas ang kamay, daranas ng pagkadusta ang mga bansang nakapaligid sa inyo. ⁸ Ngunit ikaw, kabundukan ng Israel, magkakaroon ka ng malalabay na puno at saganang bunga para sa aking bayang Israel pagkat pabalik na sila.

⁹ Tunay na hinarap kita't niyukuan; bubungkalin ka at hahasikan ng binhi. ¹⁰ Pararamihin ko ang mga tao, sa buong Israel. Paninirahanan

maliit na bayan ng Edom ang sitwasyon at nilusob ang Palestina. Tinangka nilang sakupin ang mga teritoryo ng mga Judio at ng mga Israelita: *ang dalawang bansa.*

ang mga bayan at muling itatayo ang mga guho.

¹¹ Kakapal ang tao't hayop at magiging pala-anakin. Magiging mabilis ang kanilang pagdami gaya ng una, at makikilala nila na ako si Yawe.

¹² Muli kang lalakaran ng kalalakihan at kababaihan ng Israel. Aangkinin ka nila. Muli kang magiging kanilang pamana, at hindi mo na sila kailanman babawian ng kanilang mga supling."

¹³ Nagsasalita si Yawe: "Ayon sa kanila'y naninila ka ng tao at binabawian mo sila ng mga anak. ¹⁴ Ngunit hindi ka na kailanman maninila pa ng tao ni magnanakaw ng mga anak ng iyong mga mamamayan. ¹⁵ Wala ka nang maririnig pang panghahamak ng mga bansa at pang-aalipusta ng ibang mga lupain." Ito ang salita ni Yawe.

¹⁶ Dumating sa akin ang salita ni Yawe nang ganito: ¹⁷ "Anak ng tao, noong manirahan ang Israel sa kanyang sariling lupa, pinarumi niya iyon sa kanyang pamumuhay at mga gawain. Para sa akin ang kanilang gawi ay tulad ng karumihan ng isang babaeng may buwanang dalaw.

¹⁸ Ibinuhos ko sa kanila ang aking poot dahil sa dugong ibinuhos nila sa lupa at dahil sa pinarumi nila ito sa kanilang mga diyus-diyusan. ¹⁹ At pinapangalat ko sila sa mga bansa. Hinatulan ko sila alinsunod sa kanilang pamumuhay at mga gawa.

²⁰ Ngunit nang itapon sila sa mga ibang bansa ay nalapastangan ang aking banal na Pangalan, sapagkat ganito ang sinabi ng iba tungkol sa kanila: 'Napalayas sa kanyang lupain ang bayan ni Yawe!' ²¹ Nabahala ako tungkol sa aking banal na Pangalang nalapastangan dahil

sa Israel na nangalat sa mga bansa. Kaya nga-ya'y sabihin mo sa sambayanan ng Israel:

Ang bagong puso

• ²² Hindi alang-alang sa inyo ang aking gagawin kundi dahil sa aking banal na Pangalang nalapastangan sa mga lugar na inyong pinatunguhan. ²³ Ipakikilala ko ang kabanalan ng aking dakilang Pangalan, na nalapastangan sa mga bansa dahil sa inyo, at mababatid nilang ako si Yawe kapag ipinamalas ko na sa kanila ang aking kabanalan sa piling ninyo.

²⁴ Sapagkat titipunin ko kayo buhat sa lahat ng bansa at ibabalik sa inyong sariling lupa. ²⁵ At bubuhusan ko kayo ng dalisay na tubig upang luminis kayo sapagkat pinarumi kayo ng inyong mga diyus-diyusan. ²⁶ Bibigyan ko kayo ng isang bagong puso at ilalagay ang isang bagong espiritu sa loob ninyo. Aalisin ko sa inyo ang pusong bato at bibigyan ko kayo ng pusong laman. ²⁷ Ilalagay ko sa inyong kalooban ang aking espiritu at nang sumunod kayo sa aking mga kautusan. ²⁸ Mamumuhay kayo sa lupang ipinagkaloob ko sa inyong mga magulang. Magiging bayan ko kayo at ako ang inyong Diyos.

²⁹ Papawiin ko ang lahat ninyong

• **36.22.** *Bibigyan ko kayo ng isang bagong puso.* Marami ang nag-aakala na imposibleng baguhin ang puso ng tao. Dahil wala nang pag-asa ang ilan na mapagbago ang tao, tinatanggap na nila kung ano ito, at mas ginugustong pagtakpan na lamang ang kapurulan ng diwa at pagkamakasalanan. Sumasama naman ang loob ng iba laban sa lahat at tungkol sa lahat.

Sa tekstong ito na katulad na katulad ng sinasabi sa Jeremias 31:31 at Ezekiel 11:19, *isang bagong puso* ang iniaalok ng Diyos sa magiging bayan niya sa hinaharap. Ipinakita ng karanasan ng bayang Judio na mahina ang tao at walang sinumang makasusunod sa mga utos. Ngunit kung personal na kilala ng tao ang kanyang Diyos, kung nagagawa niyang matalik na makibahagi sa buhay ng Diyos, ano't hindi siya makapagbabago at mababago?

Ito ang kahulugan ng salitang *pagbabalik-loob*. Ang pagbabalik-loob ay pagbalik sa Diyos matapos lumayo sa kanya. Una, may pagbabagong nagaganap sa *puso*, na ibig sabih'y sa kaloob-looban ng katauhan. Kasunod nito ang pagbabago ng kaisipan at saloobin. Ang totoo'y ang Diyos ang siyang bumabago sa tao, sa pagmamahal dito, sa pag-akit at pagkakaloob dito ng

kanyang Espiritu na bumabagong-ano sa tao upang maging bagong nilalang ito. *Aalisin ko sa inyo ang pusong bato at bibigyan ko kayo ng pusong laman.* Ito ang magiging Bagong Tipan.

Dito maaaring makita ang kaibhan ni Jeremias kay Ezekiel. Si Ezekiel ay binigyan ng Diyos ng gawaing pastoral: kailangang hubugin niya sa loob ng mahabang panahon ang mga magtatayong muli sa Israel. Inihahanda ni Ezekiel ang malapit na hinaharap. *Ibabalik ko kayo sa inyong sariling lupa:* uulit-ulitin ito ni Ezekiel. Nasa hanay siya ni Moises; sunod kay Moises, isa siya sa mga kailangang mamuno sa bayang Israel. Dahil sa kanyang mga tungkulin bilang pastol, hindi niya nakita na ang *isang bagong puso* ay nangangahulugan ng lubusang pagbabago sa kasaysayan ng Israel: pumasok man muli ang mga Judio sa kanilang lupain, wala na ang panahon ng kanilang kaharian at bale-wala na ang kanilang mga pambansang adhikain. Sa kabilang dako, walang gayong pananagutan si Jeremias, kaya isinabuhay niya nang lubos ang trahedyo, at sa gayong mga sandali'y nakita niya na ang kasaysayan ng Israel – bayan ng Diyos sa lupa ng Diyos – ay patapos na: kailangang dumating ang Ebanghelyo.

karumihan. Inutusan ko ang trigo na magpakarami at nang hindi na kayo magutom. ³⁰Pasasaganain ko ang mga bungangkahoy at ang ani ng mga bukirin upang huwag na kayong dustain ng mga bansa dahil sa inyong pagkagutom.

³¹Sa gayon magugunita ninyo ang inyong masamang pamumuhay at mga gawang dimabuti at kasusuklaman ninyo ang sarili dahil sa inyong mga pagkakasala at buktot na gawain. ³²Talagang hindi ko ginagawa ito alang-alang sa inyo, sabi ni Yawe. Dapat ninyong malaman ito at makadama kayo ng pagkahiya at pagkaaba dahil sa inyong gawi, Israel!”

³³Ito ang sabi ni Yawe: “Pag nalinis ko na kayo sa lahat ninyong pagkakasala, muli kong pupunin ng tao ang mga lunsod at itatayo ang mga guho. ³⁴Bubungkalin ang lupain mong tiwangwang na namalas ng nagdaraan. ³⁵Kaya masasabi ng lahat, ‘Isa nang halaman ng Eden ang dating tiwangwang na lupang ito; at ang dating wasak na mga siyudad ay naging maayos at matao.’ ³⁶Makikilala ng mga bansang nanatili sa inyong paligid na akong si Yawe ang muling nagtayo ng wasak na lunsod at muling naglagay ng mga pananim sa lupang tiwangwang. Akong si Yawe ang nagsalita at tutuparin ko ito.”

³⁷Sinasabi ni Yawe: “Minsan pang diringgin ko ang kahilingan ng Israel at tatangkilikin sila. Pararamihin ko ang mga mamamayan na gaya ng tupa, ³⁸singkapal ng kawang dinala nila sa templo ng Jerusalem noong banal nitong kapanahunan. Mapupuno ng tao ang mga wasak na lunsod, at makikilala nila na ako si Yawe.”

“Mga tuyong buto, pakinggan ninyo ang salita ni Yawe.”

37 ¹Sumaakin ang kamay ni Yawe. Dinala niya ako sa espiritu sa gitna ng isang lambak na puno ng buto. ²Pina-

lakad niya akong palibut-libot sa mga iyon, at nakita kong napakaraming butong nagkalat sa lupa sa lambak. Tuyung-tuyo ang mga iyon.

³Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, muli bang mabubuhay ang mga buto na ito?” Tumugon ako, “Panginoong Yawe, ikaw lamang ang nakaaalam.” ⁴Pagkaraan sinabi niya, “Ipahayag mo ang aking salita sa mga buto na ito. Sabihin mo sa kanila: Mga tuyong buto, pakinggan ang salita ni Yawe! ⁵Sinasabi ni Yawe sa mga butong ito: Papapasukin ko sa inyo ang espiritu at muli kayong bubuhayin. ⁶Lalagyan ko kayo ng mga litid at patutubuin ang laman sa inyo. Babalutin ko kayo ng balat at ibibigay sa inyo ang aking Espiritu at mabubuhay kayo. At makikilala ninyo na ako si Yawe.”

⁷Pagkapagpahayag ko, gaya ng iniutos sa akin, maingay na naggalawan ang mga buto na nagsilapit sa isa’t isa. ⁸At nakita kong nagkaroon ng mga litid at mga laman na natakpan ng balat. Ngunit walang espiritu sa mga iyon.

⁹Kaya sinabi niya sa akin, “Tumawag ka para sa akin sa Espiritu. Magpahayag ka, anak ng tao, at magsabi sa Espiritu: Ito ang salita ni Yawe: Espiritu, halika mula sa apat na hangin. Hingahan mo ang mga patay na kalansay na ito upang mabuhay.”

¹⁰Pagkapagpahayag ko, gaya ng ini-atas, pumasok ang espiritu sa mga kalansay at nabuhay sila. Nang tumayo, singkapal sila ng isang napakalaking hukbo.

• **37.1** *Muli bang mabubuhay ang mga butong ito?* Ipinahahayag ng pahinang ito ang restorasyon ng Israel na patay sa buong kahulugan ng salitang patay.

Natuyo ang aming mga buto. Ang tuyo at nagkalat na kalansay ay kumakatawan sa Israel na ipinatapon at pinangalat. Sa loob ng maraming taon, naniwala ang bayang Israel na ipakikita ng Diyos ang kanyang luwalhati sa daigdig sa pagbibigay sa kanila ng kasaganaan at mga mahimalang pagpapalaya. Ngunit ang mga ito’y mga pangarap lamang ng tao. Ang plano ng Diyos ay turuan ang kanyang bayan sa pamamagitan ng daan-daang taon ng pakikibaka, pagkakamali at paghihirap. Hindi mararating ng mga bansa gaya ng

mga tao ang tunay nilang paglago at pamumunga nang hindi nagdaraan sa kamatayan ng kanilang kapalaluan at mga ambisyon. Sa mismong pagkakataong ito ipinadadala ng Diyos ang salita na nagpapabangon sa mga patay.

Ibibigay ko sa inyo ang aking Espiritu at mabubuhay kayo (6). Sa una’y sinugo ng Diyos ang kanyang mga propeta. Nahulog sa lupa na parang binhi ang kanilang mga salita na hindi gaanong pinakinggan nang nabubuhay pa sila. Pagkaraan ng ilang taon, may lilitaw na ilang tao na muling magtatatag sa bansa kasama nina Esdras at Nehemias.

Kapag pinag-uusapan ang muling pagkabuhay,

¹¹ Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, ang mga buto na ito ay ang buong Israel. Lagi nilang sinasabi: ‘Tigang ang aming buto, walang pag-asa, ito na ang aming wakas.’¹² Kaya magpahayag ka. Sabihin mo sa kanila: Ito ang salita ni Yawe: Bubuksan ko ang inyong libingan. Iaahon ko kayo sa inyong mga puntod, aking bayan, at aakaying pabalik sa lupang Israel.¹³ Maki-kilala ninyo na ako si Yawe, O bayan ko, kapag binuksan ko na ang inyong libingan at inilabas kayo roon,¹⁴ kapag inilagay ko sa inyo ang aking Espiritu at nabuhay kayo. Itatag ko kayo sa inyong lupain, at mababatid ninyo na akong si Yawe ang nagsabi at tumupad sa aking sinabi.”

• ¹⁵ Dumating sa akin ang salita ni Yawe: “Anak ng tao, kumuha ka ng isang pirasong kahoy at isulat mo: ‘Juda at mga Israelitang tapat sa kanya.’¹⁶ Kumuha ka uli ng isang pirasong kahoy at isulat mo: ‘Jose, sanga ng Efraim at mga Israelitang tapat sa kanya.’¹⁷ Pagsugpungin mo ang dalawa upang maging isa lamang pirasong kahoy sa iyong kamay.¹⁸ Pag itinanong ng mga kababayan mo ang kahulugan ng mga kahoy na iyon,¹⁹ sabihin mo sa kanila na ito ang wika ni Yawe: Kukunin ko ang sanga ni Jose sa kamay ni Efraim at ang mga tribo ng Israel na tapat sa kanya; isasama ko sa kanila ang sanga ni Juda at magiging isa silang dalawa sa aking kamay.²⁰ Hahawakan mo sa kanilang harap ang mga piraso ng kahoy na iyong sinulatan,²¹ at sasabihin mo sa kanila na ito ang sinasabi ni Yawe: Malapit ko nang ialis

muling pagkabuhay ng mga tao ang lagi nating iniisip. Tungkol dito ang sinasabi sa Juan 5:25-28 at ipinakita niya kung paanong tinatawag ni Kristo ang mga patay na magbangon mula sa kasalanan o mula sa kamatayan. Ngunit ipinakikita rin sa atin ng kasaysayan na hindi lamang minsan ibinabangon ng Diyos ang kanyang bayan kundi maraming ulit, at araw-araw pa nga gaya ng makikita sa kasalukuyang kasaysayan ng ating Iglesya.

• 15. Ang kanilang pagkakahati mula nang mamatay si Solomon ang “kasalanang orihinal” ng bansang Judio.

Sa Israel na muling itinayang alisin at lulunasan ang pagkakahati: magkakaroon ng *isang bansa at isang pastor* (tingnan Jn 10:16).

Kahit na nakauwi na ang mga bihag mula sa Babilonia, nauunawaan pa rin ng Israel na dapat niyang tipunin ang kanyang mga anak na nangibang-bansa sa lahat ng dako sa daigdig. Gayundin naman, nais ni

ang mga Israelita sa mga bansang kinaroroonan nila. Titipunin ko sila mula sa pali-paligid at ibabalik sa kanilang lupain.

²² Gagawin ko silang isang bayan sa kabundukan ng Israel, at isang hari ang magiging hari nilang lahat. Hindi na kailanman sila mahahati pa sa dalawang kaharian,²³ ni hindi na rin nila parurumihin ang sarili sa kanilang mga kasuklam-suklam na diyus-diyusan at paglabag. Palalayain ko sila sa kanilang paghihimagsik at kabuktutan; lilinin ko sila, at magiging isang bayan sila para sa akin at ako ang Diyos para sa kanila.²⁴ Maghahari sa kanila ang lingkod kong si David – isang pastor nilang lahat. Mamuhay sila alinsunod sa aking mga kautusan; matutupad nila at isasabuhay ang aking mga batas.²⁵ Maninirahan sila sa lupaing ipinagka-loob ko sa aking lingkod na si Jacob, doon sa tinirhan ng kanilang mga magulang. Doon sila maninirahan magpakailanman, ang kanilang mga anak at ang mga anak ng mga iyon. Magiging kanilang prinsipal magpakailanman si David na aking lingkod.

²⁶ Magtatatag ako ng isang tipan ng kapayapaan sa kanila, isang walang hanggang tipan. Darami sila at ilalagay ko magpakailanman sa kanilang piling ang aking santuwaryo.²⁷ Sa kanilang piling ako mananahan; ako ang magiging Diyos nila at sila ang aking bayan.²⁸ At makikilala ng mga bansa na ako si Yawe na nagpapabanal sa Israel kapag nasa kanila na magpakailanman ang aking santuwaryo.”

Gog at Magog

38 • ¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ² “Anak ng tao, harapin mo si Gog sa lupain ng Magog, ang punong prinsipal ng Mesec

Jesus na tipunin ang lahat ng watak-watak na mga anak ng Diyos (Jn 11:52), dahil dumating siya hindi lamang para sa mga Judio kundi para sa lahat din ng kabilang sa ibang kawan (Jn 10).

Sa pagninilay sa pinalawak na misyong ito ng mga alagad ni Jesus, nagiging malinaw na ang pagtitipon ay hindi nangangahulugang ang pagtitipon ng lahat ng tao ng isang bansa ni ang pagtatadhana sa kanila ng mga parehong institusyon. Para sa kanila, ito’y ang pagbuo ng isang katawang buhay at dito lalago ang lahat ng makatao pati na ang natatangi sa bawat isa. Regalo ng Diyos ang ganitong pagkakaisa: ang maring ito ay mangangahulugang sumapit na tayo sa wakas ng kasaysayan.

Samantala, upang maging Bagong Bayan ng Diyos sa katotohanan, kailangang maging isa ang Iglesya kahit na sa nakikitang istruktura nito. Ang mahati ito ay pagbabalik sa kasalanan ni Yeroboam.

• **38.1** Inihahayag ng mga kabanata 38 at 39 ang

at Tubal, at magpahayag ka laban sa kanya. ³Sabihin mong pakinggan niya ang salita ni Yawe: Darating akong kalaban mo, Gog, punong prinsipal ng Mesec at Tubal. ⁴Paiikutin kita, lalagyan ng mga kawit sa panga, at ilalabas kita sampu ng iyong buong hukbo, mga kabayo at mangangabayo – isang makapal na hukbong nasasandatahang lubos, may kalasag at baluti at nagkikislapang tabak. ⁵Kasama nila ang Persia, Kus at Put; may baluti at helmet silang lahat. ⁶Kasama rin ang Gomer at ang kanyang mga batalyon, ang Bet-togarma mula sa dulong Hilaga at ang kanyang mga batalyon, kasama mo ang maraming bansa.

⁷Humanda ka, ikaw at lahat ng hukbong natitipon sa paligid mo, sapagkat magagamit kita. ⁸Pagkaraan ng maraming araw, bibigyan ka ng isang misyon; sa mga darating na taon, sasakupin mo ang isang lupaing nagbangon mula sa digma at nagtipon sa mga mamamayan niyon mula sa maraming bansa at dinala sa kabundukan ng Israel na kaytagal na naging tiwangwang. Matiwasay na ngayon ang sambayanang yaon na hinango sa mga bansa. ⁹Lulusubin ninyong parang unos iyon, kakalatan ninyong parang ulap – ikaw at lahat mong hukbo at maraming bansang kasama mo.

¹⁰Sinabi ni Yawe: “May maiisip ka at magbabalak ka ng masama sa araw na iyon. ¹¹Isasalooob mong ‘Lulusubin ko ang mga bayang walang tanggulan, ang mga taong tahimik na

namumuhay na walang mga pader at pintuang bakal. ¹²Mang-aagaw ako’t mananamsam. Sasalakayin ko ang lupaing ngayo’y muling pinamayanan ng mga taong tinipon buhat sa mga bansa at nangangalakal at nag-aalaga ng kumakapal na hayupang nasa isang lupaing pusod ng daigdig.’

¹³Itatanong sa iyo ng mga taga-Seba at Dedan at lahat ng mangangalakal ng Tarsis: ‘Naparito ka ba upang magnakaw? Nagtipon ka ba ng ganyang hukbo upang mang-agaw at manamsam?’ At magdadala sila ng pilak at ginto upang makuha ang mga baka at mabili ang marami mong sinamsam.

¹⁴Kaya nga, anak ng tao, ipahayag mo kay Gog ang salita ko: Sa araw na iyong tahimik na namumuhay ang aking bayang Israel, darating ka mula sa malayong hilaga, ¹⁵ikaw at ang maraming bansang kasama mong pawang nakakabayo – isang makapal na hukbo. ¹⁶Parang ulap na bumabalot sa lupa, lulusob kayo sa aking bayang Israel. Sa malayong panahon pa mangyayari iyon. Dadalhin kita laban sa aking bayan upang makilala ako ng mga bansa, pagkat ihahayag ko ang aking kabanalan sa pamamagitan mo, Gog!

¹⁷Sabi pa ni Yawe: “Ikaw ang aking tinukoy noong mga naunang panahon sa pamamagitan ng aking mga lingkod na propeta ng Israel. Ikaw ang sinabi nilang palulusubin ko sa kanila sa malayong haharapin. ¹⁸Sa araw na iyon, pag-

paglusob ng mga bansang nagkakaisa laban sa kahariang Israel matapos itong itayong muli. Ang mga bansang iyon ang mga nasa hilaga, malapit sa Dagat na Itim. Isang mahimalang tagumpay ni Yawe ang ipinahayag para sa panahong iyon.

Kung aalisin natin ang wakas ng kabanata 39 (17-29), halos matitiyak na hindi galing sa kamay ni Ezekiel ang mga pahinang ito at walang kinalaman sa kanyang misyon. Ngunit isiningit sa kanyang aklat ang mga ito sa panahon ng mga Macabeo. Tulad ng sinasabing “mga propesiya ni Daniel,” kabilang ang mga ito sa apokaliptikong literatura na kinalugdan ng mga Judio dalawang dantaon bago dumating si Kristo at sa sumunod na dantaon (tingnan ang Introduksyon sa Daniel).

Pinalalabas na galing kay Ezekiel ang di-deretsahang paglalarawang ito sa mga paglusob ng mga taga-Siria sa panahon ng mga Macabeo. Gayong ang totoo’y sinulat ito ng isang taong nabuhay sa panahon ng mga digmaang iyon. At ipinahayag niya ang kanyang katiyakang agad na dudurugin ng Diyos ang mga taga-Siriang umuusig sa kanila.

Sa mga apokaliptikong aklat, karaniwan na ang paggamit ng kumplikadong mga larawan, ang pagbibigay-diin at pagpapahayag sa bawat pagkakataon ng mga kahanga-hangang pakikisangkot ng Diyos. Ang ganitong kumplikadong estilo ay lagi nang nagpapasigla sa mga taong di-gaanong nakapag-aral: nais

nilang makatagpo rito ng ilang tunay at matandang propesiya na angkop sa ating panahon. Hinding-hindi mauubusan ng mga detalyeng kapag inintindi nang literal at binanat ay maiuukol sa mga eruplano, tangke, at digmaang kemikal na lason ang gamit... Madaling makikita ng sinuman, kahit na walang malaking kaalaman sa Biblia, ang katunayan ng sarili niyang pangarap.

Sinasabi sa atin ng mga apokaliptikong pahina ng Biblia na magwawakas ang kasaysayan ng mundo sa tunggalian ng mga tumatanggap sa alok ng Diyos at ng mga tumatanggi rito. Hindi ang mundong ito na ating itinatayo ang kaharian ng Diyos, bagamat kailangan natin itong itayo upang ihanda ang bago at walang-hanggang daigdig na ibibigay ng Diyos ayon sa sarili niyang pamamaraan.

Subalit ang umasang gagawin ng Diyos ang lahat ay puwedeng maging ilusyon at panlilinlang. Kaya naman may ilang mananampalataya na nagiging pesimista: iniisip nilang mas malakas ang masama at walang anumang magagawa kundi hintaying dumating ang Diyos para aregluhin ang lahat. May iba namang patay na patay sa mga “rebelasyon,” at “mga parusa at kapahamakan” ang inihuhula. Patuloy naman ang iba sa pagiging sarado sa kanilang mga grupo o mga sekta na parang nasa nangaunting grupo ng mga ligtas na at namumuhay na hiwalay sa iba pa, ibig sabihin’y tumatalikod sila sa tunay na buhay.

dating ni Gog sa lupaing Israel – salita ni Yawe – magbabangon ang aking poot.¹⁹ Sinasabi ko sa aking panibugho at pagkagalit: Sa araw na iyon ay lilindol nang napakalakas sa Israel.²⁰ Sa harap ko’y mangangatal ang mga isda sa dagat, ang mga ibon sa himpapawid, ang mga hayop sa parang, ang mga nilalang na gumagapang sa lupa at lahat ng tao. Babagsak ang mga bundok, guguhu ang mga dalisdid at mga pader.

²¹Tatawagin ko ang tabak laban kay Gog sa lahat ng aking kabundukan – sabi ni Yawe. Magpapatayan sila-sila.²² Salot at pagkamatay sa tabak ang ipaparusa ko kay Gog. Magpapadala ako ng bumabahang ulan, bumubuhos na graniso at nagbabagang asupre sa kanya at sa kanyang mga hukbo at sa maraming bansang kasama niya. Ihahayag ko ang aking sarili bilang Dakila at Ang Banal sa paningin ng maraming bansa, at makikilala nila na ako si Yawe.”

39 ¹Anak ng tao, magpahayag ka laban kay Gog! Sabihin mo sa kanyang ganito ang wika ni Yawe: Darating ako laban sa iyo, Gog, punong prinsipe ng Mesec at Tubal. ²Kapag naiahon kita buhat sa dulong hilaga at nadala sa kabundukan ng Israel, ³babaliin ko ang busog na hawak mo sa kaliwa at ang mga palasong hawak mo sa kanan. ⁴Mabubuwal ka sa kabundukan ng Israel, ikaw at ang iyong hukbo at mga bansang kasama mo. Ipauubaya kita sa lahat ng buwitre at iba pang ibon at mababangis na hayop. ⁵Mabuwal ka nga sa parang, pagkat iyan ang sinabi ko,” wika ni Yawe. ⁶Padadalhan ko ng apoy ang lupain ng Magog at lahat ng tahimik na naninirahan sa mga pulo, at makikilala nilang ako si Yawe. ⁷Ihahayag ko ang aking banal na pangalan sa aking bayang Israel. Hindi ko na kailanman papayagang lapastanganin pa ang banal kong pangalan. At makikilala ng mga bansa na ako si Yawe, ang Banal ng Israel.

⁸Magaganap ang lahat ng ito, sabi ni Yawe. Ito ang araw na tinukoy ko noon pa. ⁹Pagkaraan niyon, labas ang mga naninirahan sa mga bayan ng Israel at magpaparikit ng apoy; at gagamitin nilang panggatong ang iyong mga sandata: mumunti’t malalaking kalasag, busog at pana, pamaluka’t sibat. Pitong taong igatong nila ang mga iyon; ¹⁰hindi na kakailanganing manguha pa ng kahoy na panggatong sa parang o sa gubat, yamang napakarami ng sandatang dapat sunugin. Aagawan nila ang nang-agaw sa kanila at sasamsaman ang namsam sa kanila.” Ito ang salita ni Yawe.

¹¹Sa araw na iyon, ibibigay ko sa Gog ang

isang bantog na libingan sa Israel, ang kapatagan ng Abarim na nasa silangan ng dagat, ang kapatagang humahadlang sa mga manlalakbay. Doon ililibing si Gog at ang kanyang mga hukbo, at tatawagin iyong ang Kapatagan ng Pulutong ni Gog. ¹²Kakailanganin ang pitong buwan upang mailibing ang mga patay at malinis ang lupain. ¹³Magtutulung-tulong ang lahat ng mamamayan sa paglilibing sa mga patay, at ito ang magiging karangalan nila sa araw na ako’y luwalhatiin, sabi ni Yawe. ¹⁴Pitong buwang gagala ang mga tao sa buong lupain sa paghahanap ng bangkay na ililibing. ¹⁵Kapag nakatagpo ng bangkay, maglalagay sila ng buntong ng mga bato sa tabi niyon hanggang sa mailibing iyon ng mga maghuhukay sa Kapatagan ng Pulutong ni Gog ¹⁶(Pulutong ang pangalan ng bayan). Sa gayong paraa’y malilinis ang lupain.

¹⁷At ngayon, anak ng tao, sabi ni Yawe, “Magsalita ka sa lahat ng ibon at mailap na hayop: Magkakasama kayong parito buhat sa lahat ng dako para sa sakripisyong inihahanda ko sa inyo, isang dakilang pag-aalay sa kabundukan ng Israel kung kakain kayo ng laman at iinom ng dugo, ¹⁸laman ng mga bayani at dugo ng mga prinsipe ng daigdig. Sila’y pawang tupa, kambing, baka – mga patabaang hayop buhat sa Basan. ¹⁹Kakanin ninyo ang lahat ng tabang nais ninyo at iinom kayo ng dugo hanggang sa malasing sa sakripisyong inihahanda ko para sa inyo. ²⁰Mabubusog kayo sa kabayo, mangangabayo, bayani at kawal – lahat ng uri nila, sabi ni Yawe. ²¹Ipakikita ko ang aking kaluwalhatian sa lahat ng bansa, at makikilala nila ang aking paghatol at ang parusang ilalapat ko sa kanila.

²²Mula sa araw na iyon, makikilala ng Israel na ako si Yawe, ang kanilang Diyos. ²³At maunawaan ng mga bansa na itinapon ang Israel dahil sa kanilang pagkakasala, sapagkat hindi sila naging tapat sa akin; kaya itinago ko sa kanila ang aking mukha, ibinigay ko sila sa kanilang mga kaaway at nalipol sila sa tabak. ²⁴Pinakitunguhan ko sila nang marapat sa kanilang kasalulaan at kasalanan, at inilingid ko sa kanila ang aking mukha.

²⁵Kaya nga sinasabi ni Yawe: “Ngayon, dahil sa pagkahabag ko sa Israel, ibabalik ko ang itinapong mga mamamayan ng Jacob at bigyan ko ng kaluwalhatian ang banal kong pangalan. ²⁶Malilimutan nila ang kanilang pagkadusta at ang kataksilang ginawa nila sa akin, kapag tahimik na silang namumuhay sa kanilang lupain at walang gumagambala sa kanila.

²⁷Kapag natipon ko na sila mula sa mga bansa

at naialis sa lupain ng kanilang mga kaaway, ipamamalas ko ang aking kabanalan sa mga bansa sa pamamagitan nila. ²⁸ Makikilala nila na ako si Yawe, ang kanilang Diyos, kapag naibalik ko na silang sama-sama sa kanilang sariling

lupa at walang naiwang sinuman sa mga bansang pinagtapunan sa kanila. ²⁹ Hindi ko na sila pagtataguan pa ng aking mukha sapagkat ibubuhos ko ang aking Espiritu sa sambayanan ng Israel – sabi ni Yawe.”

ANG TORE NI EZEKIEL

Ang Templo sa Hinaharap

40 • ¹ Noong ikadalawampu't limang taon ng aming pagkabihag, sa pagsisimula ng taon, sa ikasampung araw ng buwan, labing-apat na taon makaraang sakupin ang Jerusalem, sumaaakin ang kamay ni Yawe. ² Sa isang banal na pangitain, dinala niya ako palayo sa lupang Israel at inilapag sa isang napakataas na bundok, kung saan waring may nakatayong lunsod sa gawing timog. ³ Dinala niya ako sa lunsod, at nakita ko roon ang isang lalaking parang tanso ang ayos. May hawak siyang pising lino at panukat at nakatayo sa bungad ng pintuan. ⁴ Sabi sa akin ng lalaki, “Anak ng tao, pakinggan mong mabuti at tingnang mataman ang lahat ng ipakikita ko sa iyo, yamang iyan ang dahilan kaya dinala ka rito. Sabihin mo sa Israel ang lahat ng makikita mo.”

Naliligid ng pader ang Bahay, at ang tao ay may hawak na panukat na tatlong metro (anim na siko) ang haba. Sinukat niya ang kapal ng pader – isang panukat; at ang taas – isa ring panukat.

⁶ Nagtungo siya sa silangang pintuan, sumampa sa mga baitang at sinukat ang bungad: isang panukat ang lalim. May luwang at habang tig-isang panukat ⁷ ang bawat silid-bantayan; limang siko ang kapal ng pader na nakapagitan sa mga silid-bantayan. ⁸ Mula sa portiko ng pintuan papaloob, isang panukat ang haba ng bungad. ⁹ Sinukat niya ang portiko, walong siko: dalawang siko ang mga haligi niyon. Nasa

gawing loob ang portiko ng pintuan. ¹⁰ May tigatlong silid-bantayan sa magkabilang panig ng silangang pintuan; magkakapareho ang sukat ng mga iyon, gayundin ang kapal ng mga pader sa pagitan ng mga silid. ¹¹ Sinukat niya ang luwang ng pasukan, sampung siko; at ang kabuuang luwang nito patungong tarangkahan, labintatlong siko. ¹² May barandilya sa harapan ng mga silid-bantayan; may sukat na isang siko ang bawat barandilya sa magkabilang panig. Anim na sikong parisukat ang mga silid-bantayan sa magkabilang panig. ¹³ Sinukat niya ang luwang ng pintuan mula sa panlikod na pader ng isang silid-bantayan hanggang sa panlikod na pader ng katapat na silid: dalawampu't limang siko mula sa bintana ng isa hanggang sa bintana ng katapat. ¹⁴ Sinukat niya ang pasukan: dalawampung siko. Kasunod ng portiko ng pintuan ang panlabas na liwasan. ¹⁵ Limampung siko mula sa dulo ng tarangkahan hanggang sa katapat na portiko. ¹⁶ May natatabingang mga bintana sa mga silid-bantayan, gayundin sa loob ng portiko. Napapalamutihan ng mga dibuhong palma ang mga haligi.

¹⁷ Bumagtas kami patungo sa patyo sa labas. May mga silid doon at isang terasang nalalagan ng bato. May tatlung silid sa ¹⁸ terasang abot hanggang sa mga gilid ng tarangkahan at sinhaba nito. Tinawatawag iyon na Mababang Terasa. ¹⁹ Sinukat niya ang patyo sa labas mula sa mababang tarangkahan hanggang sa labas ng patyo sa loob: sandaang siko.

• **40.1** Sa ika-25 taon ng kanyang pagkatapon (o noong 571), tinanggap ni Ezekiel ang pangitaing inilalahad niya sa mga kabanata 40-48, tungkol sa bagong lupain ng Palestina. Isa itong huwarang pangitain, na masasabing isang paglalarawan sa bagong Israel bilang isang daigdig na walang kapintasan.

Ang Luwalhati ni Yawe (tingnan 1:4) ay nagbabalik sa Jerusalem mula sa Babilonia upang mapasakanya ang kanyang Templo. Isang ilog ang umaagos sa ilalim ng Templo at lumalawak, pinatataba ang mga lupa: ito ang tanda ng lahat ng uri ng pagpapalang nagmumula sa presensya ni Yawe sa piling ng kanyang bayan. Inilalarawan din ang paghahati ng lupain sa labindalawang tribu, na pagbalik sa matandang istruktura ng bayang Israel.

Sa pangitaing ito, tinitiyak ni Ezekiel sa kanyang mga kasamahan na may pag-asa para sa kanila: muling mabubuhay ang bayan, at ang kanilang misyon ay magiging panrelihiyon dahil sa Templo masesentro ang buhay-bansa. Medyo nakababagot ang mga kabanatang ito na may maraming detalye tungkol sa pagsamba. Ngunit huwag nating kalimutan na walang bansang makababangon nang hindi nagtatalaga ng sarili sa isang mahigpit na misyon. Para sa mga Judio, muli nilang inorganisa ang kanilang komunidad sa palibot ng Templo at ng kanilang mga pari, sa paniwalang ang kaganapan ng pagsamba at ang pagsunod sa Batas ang tiyak na maghahatid sa Kaharian ng Diyos (Tingnan ang mga aklat ni Esdras at ni Nehemias.)

²⁰ Sinukat niya ang haba at luwang ng hilagang pintuan ng patyo sa labas. ²¹ May tigatlong silid-bantayan sa magkabilang panig niyon. Ang mga pader sa pagitan ng mga silid, gayundin ng portiko, ay may kapal na tulad ng sa unang pintuan: limampung siko ang haba ng daanan at dalawampu't limang siko ang luwang. ²² Tulad ng sa silangang pintuan ang sukat ng mga bintana, pasukan at mga palamuting dibuho ng palma. May pitong baitang paakyat, at nasa dulong panloob ang portiko. ²³ Sa patyo sa loob, katapat ng hilagang pintuan, may isang pintuang tulad ng katapat ng silangang pintuan. Sinukat niya ang layo mula sa isang pinto hanggang sa kasunod: sandaang siko.

²⁴ Dinala niya ako sa timog na kinaroroonan ng isang pintuan. Sinukat niya ang mga silid-bantayan doon, ang kapal ng mga pader at ang portiko: katulad ng sa iba pa. ²⁵ Sa pasukan at sa paligid ay may mga bintanang katulad ng iba pang mga bintana; may habang limampung siko at luwang na dalawampu't limang siko ang daanang ito, ²⁶ at may pitong baitang paakyat doon; nasa dulong loob ang pasukan na sa magkabilang panig ay may mga haliging napalamutihan ng nakadibuhong palma. ²⁷ May pintuan sa gawing timog ng patyo sa loob. Sinukat niya ang distansyang patimog mula sa isang pintuan hanggang sa kabila: sandaang siko.

²⁸ Pagkaraa'y dinala niya ako sa patyo sa loob, na sa pintuan sa timog ang daan. Sinukat niya ang pintuang iyon, na sinlaki ng iba pa. ²⁹ May sukat na katulad ng sa iba pa ang mga silid-bantayan, kapal ng mga pader at pasukan. ³⁰ May mga bintana sa pasukan at pali-paligid. Limampung siko ang haba ng daanan at dalawampu't limang siko ang luwang. ³¹ May walong baitang ang pasukang bumubungad sa patyo sa labas at may mga haliging napalamutihan ng nakadibuhong mga palma sa magkabilang panig.

³² Dinala niya ako sa silangang pintuan at sinukat iyon. Tulad din ng sa iba pa ang laki niyon. May sukat na gaya rin ng sa iba ang mga silid-bantayan, ang kapal ng mga pader at ang pasukan. May mga bintana sa paligid. Ang sukat ng daanang iyon ay limampung siko ang haba at dalawampu't limang siko ang luwang. ³⁴ Ang portiko niyong paharap sa patyo sa labas ay may walong baitang at napalamutihan sa magkabilang panig ng mga haliging may dibuhong mga palma.

³⁵ Dinala niya ako sa hilagang pintuan na kanya ring sinukat. Tulad din ng sa iba pa ang sukat ng mga silid-bantayan niyon, kapal ng mga pader at pasukan. ³⁶ May mga bintana sa

pali-paligid. Limampung siko ang haba ng daanan at dalawampu't limang siko ang luwang. ³⁷ Paharap sa patyo sa labas ang pasukan. May mga dibuho ng palma sa mga haligi sa magkabilang panig at may walong baitang na paakyat doon.

³⁸ Malapit sa pintuan, may isang silid na ginagamit sa paghuhugas ng mga handog na sinunog. ³⁹ Sa magkabilang panig ng pasukan sa pintuan, may dalawang mesang pinagkakatayan ng mga handog na sinusunog, mga hain para sa kasalanan at para sa utang. ⁴⁰ Pahilaga mula sa pintuan, may dalawang mesa sa labas at dalawa pang mesa sa dulong pasukan. ⁴¹ May apat na mesa sa loob at apat na mesa pa sa labas ng pasukan. Lahat-lahat, walong mesa ang ginagamit sa pag-aalay ng mga sakripisyo. ⁴² Mayroon pang apat na mesang yari sa tinapayas na bato at may habang isang siko at kalahati, luwang na isang siko, at taas na isang siko. Sa mga mesang ito nakalagay ang mga sakripisyo at ang mga kagamitan sa pagpatay ng susunuging handog. ⁴³ Sa paligid ng mga mesa, may mga pasamanong mandangkal ang lapad. Sa mga mesang ito ipinapatong ang mga kar-neng panghandog.

⁴⁴ Dinala niya ako sa patyo sa labas. May dalawang silid doon: nasa gawi ng hilagang pintuan, paharap sa timog, ang isa; at nasa gawi ng pintuan sa timog, paharap sa hilaga, ang isa pa. ⁴⁵ Sinabi niya sa akin, "Para sa mga paring naglilingkod sa Bahay ang silid na nakaharap sa timog. ⁴⁶ Para sa mga paring naglilingkod sa altar ang silid na nakaharap sa hilaga. Mga anak sila ni Sadok, ang tanging mga anak ni Levi na lumapit kay Yawe upang maglilingkod sa kanya."

⁴⁷ Sinukat niya ang patyo sa loob. Parisukat ito na tigsandaang siko ang haba at luwang, at may altar sa harap ng Bahay.

⁴⁸ Dinala niya ako sa bulwagan ng Bahay at sinukat niya ang mga haligi ng pinto - tiglimang siko magkabila. Labing-apat na siko ang luwang ng pasukang may tatlong-sikong pader sa magkabila. ⁴⁹ May habang dalawampung siko at luwang na labindalawang siko ang bulwagan. May sampung baitang na paakyat doon, at may tig-isang tukod sa magkabilang panig, sa tabi ng mga haligi ng pinto.

41 ¹ Niyaya niya ako sa santuwaryo at sinukat ang magkabilang haligi ng pinto niyon: anim na siko ang kapal ng magkabilang panig. ² Sampung siko ang luwang ng pasukan. Limang siko ang kapal ng mga pader. Sinukat niya ang haba, apatnapung siko; at ang luwang, dalawampung siko.

³Pumasok siya sa loob at sinukat ang mga haligi ng pinto: dalawang siko. Anim na siko ang pasukan, at pitong siko ang mga pader sa magkabilang panig. ⁴Sinukat niya ang haba: dalawampung siko. Ang luwang pabagtas sa dulong pader ng santuwaryo ay dalawampung siko. Sinabi niya sa akin, "Ito ang Pinakabanal na Lugar."

⁵Sinukat niya ang pader ng Bahay: anim na siko. Tig-apat na siko ang luwang ng mga silid na nakapaligid sa Bahay. ⁶Tatlong palapag ang kinaroroonan ng mga silid, tigtatlumpu sa bawat palapag. Ang nangakapaligid na silid ay hindi nakaukit sa pader ng Bahay, kundi sinusupportahan ang mga ito ng mga moldeng nakausli mula sa pader. ⁷Habang tumataas ang palapag ay lumuluwang naman ang mga silid na palapalag na nakapalibot sa gusali. ⁸Nakita ko na napapaligiran ang Bahay ng isang terasang nalalatagan ng bato. Anim na siko ang taas nito. Ito ang nagsisilbing pundasyong nagpapatatag sa mga silid na nakaligid sa mga panabi ng Bahay. May kapal na limang siko ⁹ang panlabas na pader ng mga silid sa panabi, at nagsisilbing beranda ang lugar na nalalatagan ng bato sa labas ng mga silid ng Bahay. ¹⁰Sa makalampas ng mga silid, ay may lugar na dalawampung siko ang luwang sa palibot ng Bahay. ¹¹At upang makapunta sa liwasan mula sa mga silid sa panabi ng gusali, may isang daanan sa gawing hilaga at isa pa sa gawing timog. Limang siko sa paligid ang luwang ng liwasan.

¹²May luwang na pitumpung siko at habang siyamnapung siko ang gusaling nakatayo sa kanluran ng lugar na ito, at may kapal na limang siko ang mga pader. ¹³Sinukat ng lalaki ang labas ng Bahay: sandaang siko ang haba. Sandaang siko rin ang haba ng liwasan kasama ng gusali at mga pader niyon. ¹⁴Sandaang siko rin ang luwang ng harap ng Bahay pati ng patyo. ¹⁵Sinukat niya ang haba ng gusali kasama ng looban sa likod gayundin ng lalim sa panabi ng pinto – sandaang siko pa rin.

Ang loob ng santuwaryo at ang daanan patungo sa liwasan, ang mga bulwagan, ang mga panabing ng bintana, ang tatlong huwego ng mga pinto, isa sa bawat bulwagan, ¹⁶ay pawang nababalot ng tabla, mula sa sahig hanggang sa mga bintanang natatabingan ng pinagsalasalang kahoy. ¹⁷Mula sa pintuan hanggang sa loob ng Bahay at sa paligid ng buong pader ng panloob na silid, ¹⁸may mga nililok na kerubin at palma; bawat kerubin ay may dalawang mukha – ¹⁹mukha ng taong nakaharap sa palma sa isang panig at mukha ng leong nakaharap sa palma sa isa pang panig sa pali-paligid ng

Bahay. ²⁰Mula sa sahig hanggang sa itaas ng pintuan ay may mga kerubin at palmang nakalarawan sa pader. ²¹Parisukat ang mga haligi ng Templo.

Sa harapan ng Pinakabanal na Lugar, ²²may isang altar na yari sa kahoy, tatlong siko ang taas at dalawang sikong parisukat. Yari sa kahoy ang mga sulok, ibaba at panabi. Sinabi sa akin ng lalaki, "Ito ang mesa sa harap ni Yawe."

²³May tigelawang paypay na pinto patungo sa Banal na Lugar at isa pa ring tigelawang paypay na pinto patungo naman sa Pinakabanal na Lugar. ²⁴May tigelawang bisagra bawat paypay ng mga pintong ito. ²⁵Tulad ng mga pader, may nakaukit ding mga kerubin at punong palma sa pinto patungo sa Banal na Lugar. May panabing na kahoy sa labas ng bulwagang pasukan. ²⁶May mga bintanang natatabingan at napapangkol ng mga palma na nakaukit sa mga pader, gayundin sa mga silid sa tagiliran ng Bahay.

42

¹Nagtungo kaming pahilaga sa liwasan at pumasok sa mga silid na nakaharap sa patyo sa labas at sa gusaling nasa hilaga. ²May habang sandaang siko ang gusali at luwang na limampung siko. ³Sa bahaging nakaharap sa pintuan ng patyo sa loob, at sa tapat ng bangketa ng patyo sa labas ay may isang galeryang katapat ng isa pang galeryang tatluhang palapag. ⁴May isang daanang sampung siko ang luwang at sandaang siko ang haba sa harap ng mga silid. Nakaharap sa hilaga ang mga pinto ng mga iyon. ⁵Makikitid ang mga silid sa itaas sapagkat naagawan ng espasyo ng mga galerya, di tulad ng mas malalaking silid sa ibaba at sa panggitnang palapag ng gusali. ⁶Walang haligi ang mga silid sa ikatlong palapag, di tulad ng nasa patyo; ito ang dahilan kung bakit makikitid ang mga silid na nasa itaas kaysa nasa ibaba. ⁷May habang limampung siko ang panlabas na pader na kaharap ng mga silid at nakaaabot hanggang sa patyo sa labas. ⁸Ang haba ng mga silid sa bahaging nakaharap sa patyo sa labas ay limampung siko; sandaang siko naman sa bahaging nakaharap sa gusali. ⁹May isang pasukan mula sa silangan sa ibaba ng mga silid, patungo sa patyo mula sa labas. ¹⁰May mga silid sa kakapalan ng pader ng liwasan sa gawing timog, paharap sa liwasan at sa gusali. ¹¹May daanan sa harapan ng mga iyon; tulad sa mga silid sa gawing hilaga, magkakatulad ang mga iyon sa haba at luwang, sa disenyo at sa mga pinto. ¹²May pintuan sa dulo ng bawat daanan paharap sa pader sa silangan,

ang mga silid sa timog; doon nagdaraan ang pumapasok sa silid.

Sinabi niya sa akin, ¹³“Banal ang mga silid sa hilaga at timog na kaharap ng liwasan. Doon kinakain ng mga paring nagsisilapit kay Yawe ang mga banal na bagay. Sapagkat banal na lugar, sa mga silid na iyon inilalagay ang mga banal na bagay: hain para sa kasalanan at para sa utang. ¹⁴Sa sandaling pumasok doon ang mga pari, hindi sila aalis patungo sa patyo sa labas nang hindi iniwan doon ang kanilang mga panliturhiyang kasuutan, yamang banal din ang mga kasuutang ito. Magpapalit sila ng damit bago magtungo sa mga lugar na pambayan.”

¹⁵Matapos sukatin ang loob ng Bahay, niyaya niya ako sa pintuan sa silangan at sinukat niya ang buong liwasan. ¹⁶Sinukat niya ang silangang bahagi, limandaang siko ang kabuuan. ¹⁷Pagkaraa’y ang hilagang bahagi naman ang sinukat: limandaang siko. ¹⁸Sumunod na sinukat ang bahagi sa timog: limandaang siko. ¹⁹Limandaang siko rin ang naging sukat ng kanlurang bahagi. ²⁰Anupa’t ang kabuuang sukat ng lugar na nalilibot ng pader ay parisukat na tiglimandaang siko ang haba at luwang. Sa ganyan pinaghihiwalay ang mga pook na banal at di-banal.

43 ¹Niyaya niya ako sa pintuang nakaharap sa silangan. ²At dumating mula sa silangan ang Luwalhati ng Diyos ng Israel. May ugong na parang lagunlong ng dagat, at nakita kong nagniningning ang lupa sa kanyang Luwalhati. ³Ang pangitaing ito ay tulad ng nakita ko na noong dumating siya upang wasakin ang lunsod, at tulad din ng nasaksihan ko sa pampang ng ilog Kebar. Nagpatirapa ako sa lupa.

⁴Pumasok sa Bahay ang Luwalhati ni Yawe na nagdaan sa silangang pintuan. ⁵Itinaas ako ng espiritu at dinala sa patyo sa loob: Puno ng Luwalhati ni Yawe ang Bahay. ⁶Narinig kong may nagsalita sa akin mula sa Bahay habang nakatayo sa tabi ko ang lalaki. ⁷Sabi ng tinig, “Anak ng tao, nakita mo ang lugar ng aking trono at tuntungan ng aking mga paa. Dito ako maninirahan sa piling ng mga anak ng Israel magpakailanman. At kailanma’y hindi na sasalaulain pa ng bayang Israel at ng kanilang mga hari ang aking banal na pangalan sa pamamagitan ng kanilang mga pagbibili ng sarili at ng bangkay ng kanilang mga hari. ⁸Noong magtayo sila ng bulwagan katabi ng aking bulwagan at ng pintong katabi ng aking pinto at maging iisa ang aming pader, pinarumi nila ang aking banal na pangalan sa pama-

magitan ng kanilang maruruming gawain. Iyan ang dahilan kaya napoot ako’t winasak ko sila. ⁹Ngunit mula ngayon, kung aalisin nila ang pagbibili ng sarili at ang mga bangkay ng kanilang mga hari sa harap ko, maninirahan akong kasama nila magpakailanman.

¹⁰Anak ng tao, ilarawan mo ang Bahay na ito sa sambayanan ng Israel upang ikahiya nila ang kanilang maruruming gawain. ¹¹Kapag ikahiya nila ang kanilang ginagawa, gumuhit ka ng plano at ipakita mo sa kanila ang disenyo ng Bahay, ang mga labasan at pasukan, ang hugis, ang kaayusan ng lahat-lahat, ang mga alituntunin at mga batas niyon. Ibigay mo sa kanila ang lahat ng ito nang nakasulat upang makita nila, masuri at maisagawa. ¹²Ito ang batas ng Bahay: isang pook na kabanal-banalan ang buong paligid ng taluktok ng bundok.

¹³Narito ang mga sukat ng altar (nasusukat sa malaking siko – isang siko at isang lapad ng kamay). Ang pundasyon: isang sikong taas at isang sikong luwang. Ang gilid sa buong palibot: isang dangkal ang lapad. Ganito ang taas at laki ng altar: ¹⁴dalawang sikong taas at isang sikong luwang mula sa lupa hanggang sa unang pundasyon; apat na sikong taas at isang sikong luwang mula sa maliit na pundasyon hanggang sa malaking pundasyon. ¹⁵Apat na siko ang taas ng sunugan ng mga handog at may nakalabas doong apat na sungay. ¹⁶Parisukat ang sunugan at tiglabindalawang siko ang bawat panabi. ¹⁷Tiglabing-apat na siko naman sa mga panabi ang pundasyong parisukat din. Kalahating siko ang lapad ng nakapalibot na kornisa, gayundin ang moldeng nakapalibot sa pundasyon. Nasa gawing silangan ang mga baytang.

¹⁸Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, ito ang sinasabi ng Panginoong Yawe: Tungkol sa altar, ganyan ang dapat na maging ayos niyon kapag ipinatayo na para sa pag-aalay ng susunuging handog at ng dugong ibububo. ¹⁹Sa mga paring Levitico buhat sa angkan ni Sadok na naglingkod sa akin, magbibigay ka ng isang batang toro bilang hain sa kasalanan. ²⁰Kukuha ka ng dugo niyon at ipapahid mo sa apat na sungay at apat na sulok ng pundasyon at nakapaligid na kornisa. Sa ganyang paraan nililinis ang altar at humihingi ng tawad doon. ²¹Pagkatapos, kunin mo ang torong inilalaan bilang handog sa kasalanan. Sunugin mo iyon sa isang silid ng Bahay sa labas ng santuwaryo. ²²Sa ikalawang araw, maghandog ka ng walang kapintasang lalaking kambing bilang sakripisyo para sa kasalanan. Lilinisin uli ang altar sa paraang ginawa noong maghandog ng toro. ²³Kapag naisagawa na ang paglilinis, maghahandog ka ng isang batang

toro na walang kapintasan at isa ring walang kapintasang lalaking tupa na pinili sa kawan. ²⁴laalay mo ang mga iyon sa harap ni Yawe; bubudburan ng asin ng mga pari ang mga iyon at iaalay bilang susunuging handog kay Yawe. ²⁵Bilang hain para sa kasalanan, mag-aalay ka araw-araw sa loob ng pitong araw ng isang lalaking kambing, isang toro at isang walang kapintasang lalaking tupa na pinili sa kawan. ²⁶Sa ganitong paraan hihingi ng tawad para sa altar; nalilinis iyon at naitatalaga sa akin. ²⁷Makaraan iyon, sa ikawalong araw at sa haharapin, iaalay ng mga pari ang inyong mga handog na sinunog at ang inyong mga hain ng mabuting pagsasamahan. Sa gayon, kalulugdan ko kayo.” Salita ni Yawe.

Mga bagong alituntunin sa pagsamba

44 ¹Inilabas niya ako sa silangang pintuan ng santuwaryo. Sarado iyon. ²Sabi ni Yawe sa akin, “Mananatiling nakapinid ang pintuang ito. Walang sinumang magbubukas nito o magdaraan dito. Pagkat nagdaan dito si Yawe, ang Diyos ng Israel, dapat itong mamalaging nakasara. ³Gayunma’y maaaring maupo rito ang prinsipe upang kumain sa harap ni Yawe. Ngunit sa portiko ng tarangkahan siya magdaraan sa pagpasok, at doon din sa paglabas.”

⁴Inihatid ako ng lalaki sa hilagang pintuan sa may harapan ng Bahay. Tumingin ako: napupuno na ng Luwalhati ni Yawe ang Bahay niya, at nagpatirapa ako sa lupa. ⁵Sabi ni Yawe sa akin, “Anak ng tao, magmasid kang mabuti at maingat na makinig habang ipinapaliwanag ko sa iyo ang lahat ng alituntunin at batas sa Bahay ni Yawe. Maging maingat ka tungkol sa kung sino ang tatanggapin o hindi sa Templo. ⁶At sabihin mo sa mga rebelde sa bayan ng Israel na ganito ang wika ni Yawe: Labis na ang ginagawa ninyong mga kasamaan, Sambahayang Israel. ⁷Binabayaan ninyong pumasok ang mga dayuhang di-tuli sa puso at katawan. Nasa aking santuwaryo sila upang bigyan ako ng pagkaing taba at dugo, at nilapastangan ninyo ang aking templo. Sinira ninyo ang aking tipan sa kabila ng karumal-dumal ninyong mga gawain. ⁸Sa halip na tuparin ninyo ang aking mga tungkulin, nagtatalaga kayo ng iba upang mamahala sa aking santuwaryo.” ⁹Ganito ang sinasabi ni Yawe: Walang dayuhang di-tuli sa puso at katawan ang papasok sa aking santuwaryo; wala sinuman sa mga dayuhang nasa piling ng Israel.

¹⁰Ang mga Levitang nagsitalikod sa akin, noong maligaw ang mga Israelita, at nagsipaglingkod sa mga diyus-diyusan, ay papapana-

gutin sa kanilang pagkakasala. ¹¹Sila ang magbabantay sa mga pintuan ng aking santuwaryo at magiging utusan lamang sila sa aking Bahay. Sila ang papatay sa mga handog na susunugin at sa mga handog ng bayan, at itatalaga nila ang sarili sa paglilingkod sa mga tao. ¹²Ngunit yamang naglingkod sila sa kanilang mga diyus-diyusan at nagbigay ng pagkakasala sa Israel, itinaas ko ang aking kamay laban sa kanila – salita ni Yawe – kaya pananagutan nila ang kanilang pagkakasala. ¹³Hindi na sila lalapit sa akin upang manungkulang pari sa harap ko; hindi sila lalapit sa aking mga banal o pinakabanal na bagay; magbabata sila ng pagka-alipusta dahil sa kanilang maruruming gawain. ¹⁴Gagawin ko silang mga tanod sa Bahay ko tungkol sa liturhikang paglilingkod at iba pang mga gawain.

¹⁵Ang mga paring Levitico na mga anak ni Sadok ang tanging lalapit at maglilingkod sa akin. Nagsitupad sila ng kanilang tungkulin sa akin sa santuwaryo noong magsitalikod sa akin ang mga Israelita. Sila ang makatatayo sa harap ko upang maghandog sa akin ng taba at dugo – si Yawe ang nagsasalita. ¹⁶Makapapasok sila sa aking santuwaryo at makalalapit sa aking mesa para sa banal na paglilingkod sa akin. ¹⁷Sa sandaling pumasok sila sa mga pintuan ng patyo sa loob, magsusuot sila ng damit na lino; hindi sila magsusuot ng lana kapag maglilingkod sa patyo sa loob at sa Bahay. ¹⁸Magsusuot sila ng turbanteng lino at pantalong lino; hindi sila gagamit ng pamigkis upang huwag pagpawisan. ¹⁹Bago lumapit sa mga tao sa patyo sa labas, maghuhubad muna sila ng kasuutang ginamit sa liturhiya at iiwan iyon sa mga banal na silid at magpapalit sila ng damit upang huwag mapadiit sa mga tao ang banal nilang kasuotan. ²⁰Hindi rin sila mag-aahit ng ulo ni magpapahaba ng buhok; sa halip ay magpapagupit sila nang katamtaman lamang. ²¹Walang paring iinom ng alak sa araw na pumasok siya sa patyo sa loob. ²²Hindi sila mag-aasawa sa balo o diborsyada kundi sa mga dalaga lamang ng lipi ng Israel. Gayunma’y maaari rin silang mag-asawa sa balo kung biyuda ito ng pari. ²³Ituturo nila sa aking bayan kung ano ang banal at hindi, gayundin ang pagkilala sa malinis at sa marumi. ²⁴Mamamagitan sila sa mga alitan, hahatol alin-sunod sa aking mga alituntunin; susundin nila ang aking mga batas at kautusan para sa aking mga kapistahan at pananatiliing banal ang aking mga sabat. ²⁵Hindi sila lalapit sa patay upang huwag silang maging marumi, liban sa kung ang namatay ay kanilang magulang, anak, kapatid na lalaki o walang asawang kapatid na

babae. ²⁶ Kung maging marumi ang sinuman sa ganyang paraan, dapat paraanin ang pitong araw upang siya'y maging malinis, ²⁷ at sa unang araw na pumasok siya sa santuwaryo upang maglingkod, iaalay niya ang kanyang sakripisyo para sa kasalanan – salita ni Yawe.

²⁸ Ako ang magiging pamana nila. Hindi ninyo sila bibigyan ng pamana sa Israel; ako ang bahagi nila. ²⁹ Mga handog ang magiging pagkain nila, ang hain para sa kasalanan at ang hain para sa utang. Lahat ng bawal na itatakwil sa Israel ay magiging para sa kanila. ³⁰ Para sa mga pari ang pinakamainam sa mga unang bunga ng inyong pananim at lahat ng inyong iniaalay. Ibibigay rin ninyo sa mga pari ang pinakamainam ninyong masa upang pagpalain ang inyong tahanan. ³¹ Hindi kakain ang mga pari ng anumang namatay sa natural na paraan o sa pagkakalapa, maging ibon o anumang hayop ito.”

45 ¹ Sa paghahati ninyo ng lupain sa palabunutan, maglalaan kayo ng isang bahagi para kay Yawe: dalawampu't limang libong siko ang haba at dalawampung libong siko ang luwang. ² Magiging isang lupang banal ang kabuuan, at mula roon, magbubukod kayo ng isang bahaging may limandaang sikong parisukat upang pagtayuan ng templo; maglalagay sa paligid nito ng bukas na hanggahang limampung siko ang luwang. ³ Mula sa bahaging ito, susukat kayo ng isang loteng dalawampu't limang libong siko ang haba at sampung libong siko ang luwang; saklaw nito ang pagtatayuan ng santuwaryo at ito ang pinakabanal na dako. ⁴ Ito ay Banal na bahagi ng lupain at magiging pag-aari ng mga paring nangangasiwa sa santuwaryo at lumalapit kay Yawe upang maglingkod. Dito itatayo ang kanilang mga bahay at magiging isa itong banal na dako para sa santuwaryo. ⁵ Isa pang loteng may habang dalawampu't limang libong siko at luwang na sampung libong siko ang ipagkakaloob sa mga Levitang naglilingkod sa Bahay; magkakaroon sila ng mga bayang paninirahan. ⁶ Ibibigay ninyo sa lunsod ang isang loteng dalawampu't limang libong siko ang haba at limang libo ang luwang, kahilera ng banal na bahagi. Para naman ito sa lahat ng sambayanan ng Israel.

⁷ Maglalaan kayo para sa prinsipeng isang lugar sa alinman sa magkabilang tabi ng lupang banal at ng lupang pag-aari ng lunsod. Sasaklaw itong pakanluran mula sa kanlurang panig at pasilangan mula sa silangang panig, at magkakaroon ng lawak na katumbas ng isa sa mga bahaging nasa pagitan ng kanlurang dagat at

silangang hanggahan ng bansa. ⁸ Ito ang magiging ari-arian niya sa Israel. Sa gayo'y hindi na sisikilin ng aking mga prinsipeng ang aking bayan. Ipauubaya nila ang matitirang bahagi ng lupain para sa mga tribu ng Israel.

⁹ Ganito ang sinasabi ni Yawe: Husto na, mga prinsipeng ng Israel! Talikdan na ninyo ang inyong paniniil at karahasan. Isagawa ninyo ang kata-rungan at karapatan. Huwag na ninyong sikilin sa buwis ang aking bayan. ¹⁰ Kailangang husto ang inyong mga sukat, timbangan at takalan. ¹¹ Kailangang pareho ang sukat ng efa at bat; ikasampung bahagi ng isang homer ang bat; gayundin ikasampung bahagi ng homer ang efa. ¹² Dapat ibatay sa sukat ng homer ang mga ito. Dalawampung gera ang isang siklo. Katumbas ng isang mina ang pinagsama-samang dalawampu, dalawampu't lima at labinlimang siklo.

¹³ Ito ang tanging handog na inyong iaalay: ikaanim ng isang efa para sa bawat homer ng trigo o sebada. ¹⁴ Sa langis naman: isang bat na langis sa bawat sampung bat o bawat coro (ang isang coro ay katumbas ng sampung bat o isang homer). ¹⁵ Sa kawan naman: isang tupa sa bawat dalawang daan. Magbubuhay ito sa sariwang pastulan ng Israel at magiging handog na pagkain, susunugin, at pangkapayapaan. Sa gayo'y patatawarin sila – salita ni Yawe. ¹⁶ Mag-aabuloy ang lahat ng mamamayan ng bansa sa handog na ito para sa prinsipeng ng Israel. ¹⁷ Ang prinsipeng naman ang bahala sa mga susunugin, pagkain at inuming handog sa mga pista, mga Bagong Buwan at sabat, at lahat ng solemneng pagdiriwang ng Israel. Siya ang bahala sa hain para sa kasalanan, susunuging handog at hain ng mabuting pagsasamahan upang humingi ng tawad para sa sambayanan ng Israel.

¹⁸ Sinasabi ni Yawe: Sa unang araw ng unang buwan ay kukuha kayo ng isang batang toro na walang kapintasan, upang madalisang ang santuwaryo. ¹⁹ Mula sa handog para sa kasalanan, kukuha ang pari ng dugong ipapahid sa mga haligi ng templo at sa apat na sulok ng ibaba ng altar, gayundin sa mga haligi ng pintuan sa patyo sa loob. ²⁰ Uulitin ninyong gawin iyon sa ikapitong araw ng buwan, alang-alang sa sinumang nagkasala nang di-sinasadya o dahil sa kawalang-muwang; sa gayon kayo gagawa para sa Bahay ng pagbabayad-sala at pakikipagkasundo sa Diyos. ²¹ Sa ikalabing-apat na araw ng unang buwan, dapat ninyong ipagdiwang ang Paskuwa. Pitong araw na kakain ang lahat ng tinapay na walang lebadura. ²² Sa araw na iyon ay mag-aalay ang prinsipeng ng isang toro para sa kasalanan, para sa kanyang sarili at para sa lahat ng mamamayan ng bansa. ²³ Sa

pitong araw na pagdiriwang, mag-aalay siya kay Yawe ng susunuging handog na pitong toro at pitong lalaking tupa na walang kapintasan – araw-araw sa buong sanlinggo – at isang lalaking kambing araw-araw bilang hain para sa kasalanan,²⁴ Sasamahan ito ng handog na pagkaing butil: isang efa para sa bawat toro at isang efa para sa bawat lalaking tupa; may kasama rin itong apat na litrong langis para sa bawat efa.

²⁵Para sa pista sa ikalabinlimang araw ng ikapitong buwan, ganito rin ang gagawin sa loob ng pitong araw: mag-aalay ng handog para sa kasalanan, handog na susunugin, handog na inumin at langis.

Ang Sabat at ang Bagong Buwan

46 ¹Sinasabi ni Yawe: Sa loob ng anim na araw ng paggawa, isasara ang silangang pintuan ng patyo sa loob. Bubuksan iyon sa araw ng sabat at sa pista ng Bagong Buwan. ²Papasok ang prinsipeng sa pintuan sa labas at mananatili roon habang iniaalay ng mga pari ang handog na susunugin at ang handog na pangkapayapaan. Magpapatirapa siya sa bungad ng pintuan, at paglabas niya, hindi ipipinid ang pinto hanggang sa gabi. ³Magpapatirapa ang mga mamamayan sa harap ni Yawe sa bungad ng pintuan kung sabat at kapistahan ng Bagong Buwan. ⁴Sa araw ng sabat, mag-aalay ng anim na walang kapintasang batang tupa at isang wala ring kapintasang lalaking tupa upang sunuging handog. ⁵Isang efa ang handog na pagkaing butil para sa bawat lalaking tupa at ayon naman sa marapatin ng prinsipeng para sa bawat batang tupa; may kasamang isang hin o apat na litrong langis para sa bawat efa. ⁶Sa araw ng kapistahan ng Bagong Buwan, maghahandog siya ng isang walang kapintasang batang toro, anim na walang kapintasang batang tupa at isang walang kapintasang lalaking tupa. ⁷Mag-aalay rin siya ng handog na butil na isang efa para sa bawat toro, isang efa para sa bawat lalaking tupa, at ayon sa kanyang marapatin para sa batang tupa, kasama ng isang hin na langis para sa bawat efa.

⁸Sa bestibulo ng pintuan magdaraan ang prinsipeng sa pagpasok at doon din sa paglabas. ⁹Sa pagsamba kay Yawe sa mga solemneng kapistahan, sa pintuan sa timog lalabas ang mga taong pumasok sa hilagang pintuan; sa pintuan sa hilaga lalabas ang pumasok naman sa pintuan sa timog. Wala sinumang lalabas sa pintuang kanyang pinasukan. ¹⁰Sa gayunding paraan papasok at lalabas ang prinsipeng, kasama ng mga mamamayan. ¹¹Sa mga araw ng pista at solemneng pagdiriwang, isang efa ang handog

para sa bawat toro, isang efa para sa bawat lalaking tupa, kung ano ang marapatin ng prinsipeng para sa mga batang tupa, at isang hin na langis para sa bawat efa. ¹²Kapag nag-alay ang prinsipeng kay Yawe ng isang kusanloob na pangkapayapaang handog, bubuksan para sa kanya ang silangang pintuan at iaalay niya ang kanyang susunuging handog at hain ng mabuting pagsasamahan, gaya ng ginagawa niya sa araw ng sabat. Ipipinid ang pintuan pagkalabas niya. ¹³Araw-araw, tuwing umaga, mag-aalay siya ng isang walang kapintasang tupa na isang taon ang gulang bilang susunuging handog kay Yawe. ¹⁴Bilang karagdagan, tuwing umaga, mag-aalay rin siya ng pagkaing ikanim na bahagi ng isang efa at langis na ikatlong bahagi ng isang hin bilang panghalo sa harina. Ito ay isang walang hanggang batas. ¹⁵Iaalay ang batang tupa, ang pagkain at ang langis tuwing umaga magpakailanman.

¹⁶Ganito ang sabi ni Yawe: “Kapag binigyan ng prinsipeng ang kanyang mga anak na lalaki ng kani-kanilang bahagi sa kanyang pamana, magiging pag-aari at pamana ng kanyang mga anak ang ipinagkaloob niya. ¹⁷Ngunit kapag binigyan niya ng bahagi sa kanyang pamana ang isa sa kanyang mga alipin, maaangkin nito iyon hanggang sa taon lamang ng magandang pagpahayag (kung kailan ipapahayag na malaya ang alipin at ibabalik ang mga lupa sa dating may-ari). Sa gayon, mababalik sa prinsipeng ang pamanang ibinigay sa dating alipin. Sapagkat mga anak lamang ng prinsipeng ang pamalagiang makapag-aangkin ng pamanang kaloob ng ama. ¹⁸Hindi maaring kunin ng prinsipeng ang alinmang bahagi ng pamana ng kanyang nasasakupan at sa gayo’y agawan ang mga ito ng sariling ari-arian. Bibigyan niya ng pamana ang kanyang mga anak mula sa kanyang sariling ari-arian, upang huwag niyang agawan ng ari-arian ang mga tao sa aking bayan.”

¹⁹Niyaya ako ng lalaki papasok sa daanan sa tagiliran ng hilagang pintuan, patungo sa mga banal na silid na nakalaan para sa mga pari. At naroon sa harap namin sa dulong kanluran ang ayon sa lalaki ay, ²⁰“Dito pakukuluhan ng mga pari ang mga hayop na kinatay upang ialay na handog para sa kasalanan at pagbabayad-puri at lulutuin ang handog na butil. Sapagkat sagradong bagay, ang mga ito ay hindi dadalhin sa patyo sa labas at baka makapinsala sa mga tao.” ²¹Niyaya niya ako sa patyo sa labas at tinungo namin ang apat na sulok niyon. ²²Sa bawat sulok, may isang munting lugar na apatnapung siko ang haba at tatlung siko ang

luwang. Apat na lahat iyon at pare-pareho ang sukat. ²³Naliligid ng pader ang apat na bawat isa'y may mga apuyan sa ibaba. ²⁴Sabi niya, "Ito ang mga kusina. Dito pakukuluan ng mga lingkod ng Bahay ang mga handog na alay ng mga mamamayan."

Ang ilog na umaagos mula sa Templo

47 ¹Ibinalik ako ng lalaki sa pasukan ng Bahay at nakakita ako ng tubig na umaagos na pasilangan. Nakaharap sa silangan ang Bahay, at sa timog na panig ng altar nagmumula ang tubig. ²Inilabas niya ako sa hilagang pintuan at inilibot na patungo sa panlabas na tarangkahang nakaharap sa silangan, at nakita ko roon ang agos na nagmumula sa gawing timog.

³May hawak na panukat ang lalaki. Habang lumalakad na pasilangan, sumukat siya ng sanlibong siko at niyaya akong patawid sa tubig na hanggang bukungbukong. ⁴Sumukat siya ng isa pang sanlibong siko at tumawid pa kami sa tubig na hanggang baywang ko na. ⁵Nang makasukat siya ng sanlibong siko pa uli, malalim na ang tubig na imposibleng matawid kung hindi lalanguyin.

⁶Sinabi sa akin ng lalaki, "Anak ng tao, nakita mo ba?" Lumakad pa siya at saka ibinalik ako sa pampang ng ilog. ⁷Nakita ko roon ang maraming punungkahoy sa magkabilang pampang. ⁸Sabi niya sa akin, "Patungo sa silangan ang tubig na ito, pababa sa Arabah. Pag nakarating ang tubig na ito sa namamahong dagat, magiging malinis ang tubig ng dagat. ⁹Saanman makarating ang agos ng ilog na ito, mabubuhay roon ang maraming isda at mananariwa ang tubig. Magiging masagana ang buhay sa maaabot ng daloy nito. ¹⁰Tatayo sa pampang ang mga

mangingisda at maglaladlad ng lambat mula sa En Gedi hanggang En Eglaim. Maraming uri ng isda ang matatagpuan doon, tulad ng mga isda sa malaking dagat. ¹¹Gayunma'y hindi madadalisa ang tubig sa latian; mananatili iyong maalat upang may makunan ng asin.

¹²Malapit sa ilog sa magkabilang panig, sisibol ang lahat ng uri ng namumungang punungkahoy na hindi malalanta at laging magkakaroon ng saganang bunga; mamumunga ang mga iyon buwan-buwan sapagkat dinidilig ng tubig na nanggagaling sa Templo. Magiging pagkain ang mga bunga ng mga iyon at gamot naman ang mga dahon.

Ang mga hangganan ng lupain

¹³Sinabi ni Yawe: "Narito ang mga hangganan ng mga teritoryong ipagkakaloob sa labin-dalawang tribu ng Israel, kasama ang dalawang bahagi para kay Jose. ¹⁴Paghati-hatian ninyo ito nang magkakapareho, yamang pinanumpa ko sa inyong mga magulang na ipagkakaloob ko sa kanila ang lupaing ito na ngayo'y inyong pamana. ¹⁵Ito ang magiging hangganan ng lupain sa hilaga: mula sa Malaking Dagat ay babagtas ng Hetlon, Paso ng Hamat, tuloy ng Zedad, ¹⁶Berotha, Sibram na nasa pagitan ng Damasco at Hamat, patungo sa Hazer-hatticon sa mga hangganan ng Hauran. ¹⁷Magsisimula sa dagat ang hangganan nito patungong Hazerenon, kahanay ng Damasco at ng Hamat sa hilaga. ¹⁸Sa silangan, magsisilbing hangganan ang Jordan sa pagitan ng Hauran at Damasco, sa pagitan ng Gilead at Israel, pababa sa Dagat Silangan hanggang sa Tamar. ¹⁹Magsisimula sa Tamar ang hangganan sa timog, babagtas na patimog sa mga tubig ng Meriba sa Kades, mamamaybay sa Batis ng Ehipto hanggang sa Malaking Dagat. ²⁰Sa kanluran magsisilbing hangganan ang Malaking Dagat, tuluy-tuloy sa gawi ng Hamat. ²¹Paghahati-hatian ang lupaing ito ng mga tribu ng Israel. ²²Pagbabahabagihin ninyo itong pamana sa inyu-inyong sarili at sa mga dayuhang nakikipanirahan sa

• **47.1** Kapansin-pansin ang pangitain ng ilog na nagpapataba sa lupa at nanggagaling sa kinaroroonan ng Diyos. Ang Diyos na di-nakikita ay nagpapamalas ng sarili sa buhay na ibinibigay niya sa mga tao. Ang Espiritu Santo na inilalarawan ng ilog ng tubig na buhay (tingnan Juan 7:38) ang muling nagpapamulaklak sa lahat ng binhi ng buhay sa daigdig.

Umaagos ang ilog tungo sa Dagat ng Asin o Dagat na Patay (napakaalat ng tubig sa dagat na ito kaya walang isda at walang anumang halamang tumutubo sa pampang). Isa itong larawan ng pagpapagaling na hatid ng Diyos sa daigdig na naging baog dahil sa mga kasalanan nito. *Magiging pagkain ang mga bunga ng mga iyon at gamot naman ang mga dahon.*

inyo at may mga anak sa piling ninyo, yamang marapat na tratuhin ninyo sila na para na ring katutubong taga-Israel. At tatanggap din sila ng pamana na dinaraan sa sapalaran kasama ng mga tribu ng Israel. ²³Bibigyan ninyo ng pamana ang dayuhan sa tribung kanyang pinaninirahan” – salita ni Yawe.

Ang pagbabaha-bahagi ng lupain sa labindalawang tribu

48 ¹Ito ang talaan ng mga tribu at ng kani-kanilang pamana. Sa dulong hilaga pagawin sa Hetlon hanggang Hamat at Hazer-enon, may hanggahang kahanay ng Damasco sa hilaga, magmula sa hanggahan sa silangan hanggang sa hanggahan sa kanluran – isa itong bahagi na ukol sa Dan. ²Karatig ng Dan, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – ito ang para sa tribu ng Aser. ³Karatig ng Aser, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – ito ang bahaging para sa tribu ng Neftali. ⁴Karatig ng Neftali, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – para sa tribu ng Manases. ⁵Karatig ng Manases, mula sa hanggahan sa silangan hanggang kanluran – ito ang bahagi ng Efraim. ⁶Karatig ng Efraim, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – para sa tribu ng Ruben. ⁷Karatig ng Ruben, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – para sa Juda. ⁸Karatig ng Juda, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – ito ang bahaging ibubukod ninyo, may luwang na dalawampu’t limang libong siko at singhaba ng bawat isa sa iba pang mga bahagi mula sa silangan hanggang sa kanlurang hanggahan. Sa sentro nito itatayo ang santuwaryo.

⁹Ang bahaging ilalaan ninyo para kay Yawe ay dalawampu’t limang libong siko ang haba at sampung libong siko ang luwang. ¹⁰Dalawampu’t limang libong siko ang sukat ng hanggahan nito sa hilaga, sampung libong siko sa kanluran, sampung libong siko sa silangan, at dalawampu’t limang libong siko sa timog; nasa kalagitnaan nito ang santuwaryo ni Yawe. ¹¹Magiging pag-aari ito ng mga nakatalagang pari, mga anak ni Sadok na patuloy na tumupad ng kanilang tungkulin sa dambana at hindi tumulad sa mga Levitang nagsitalikod sa akin kasama ng nangaligaw na Israelita. ¹²Kaya nga kukunin ang kanilang kaparte sa pinakabanal na bahagi ng lupain, karatig ng sa mga Levita. ¹³May habang dalawampu’t limang libong siko at luwang na sampung libo ang teritoryo ng mga Levita, katulad ng sa mga pari. ¹⁴Hindi nila maipagbibili ni maipagpapalit ang alinmang bahagi ninyo, at hindi rin nila maisasalin sa iba,

pagkat itinalaga iyon kay Yawe. ¹⁵Ang natitirang may luwang na limang libong siko at habang dalawampu’t limang libo ay isang dibanal na lugar na itatalaga sa lunsod para pagtayan ng mga bahay at gawing pastulan. Sa kalagitnaan niyon itatayo ang lunsod. ¹⁶Narito ang mga sukat niyon: sa hanggahan sa hilaga, apat na libo at limandaang siko; sa timog, apat na libo at limandaang siko; sa silangan, apat na libo at limandaang siko; sa kanluran, apat na libo at limandaang siko. ¹⁷Ang mga pastulan ng lunsod ay sasaklaw ng dalawang daan at limampung siko pahilaga, dalawang daan at limampung patimog, dalawang daan at limampung pasilangan, at dalawang daan at limampung pakanluran. ¹⁸Ang malalabi sa bahaging ibinukod, matapos bawasin ang itinalagang bahagi, ay may sukat na sampung libong siko pasilangan at sampung libo pakanluran. Ang aanihin sa lupang ito ay para sa pagkain ng mga manggagawa sa loob ng lunsod. ¹⁹Huhugutin sa lahat ng tribu ng Israel ang mga manggagawang ito, at sila ang magbubungkal at magtatanim sa nabanggit na lupa. ²⁰Lahatlahat, ang nakabukod na bahaging banal, na karatig ng lupang pag-aari ng lunsod, ay dalawampu’t limang libong sikong parisukat. ²¹Para sa prinsipeng ang nalabi sa alinmang panig ng lupang banal at ng lupa ng lunsod at sasaklaw ng dalawampu’t limang libong siko hanggang sa hanggahan sa silangan at dalawampu’t limang libong siko hanggang sa hanggahan sa kanluran, kahanay ng iba pang mga bahagi. Sa kalagitnaan ng kaparting ito ng prinsipeng naroon ang banal na lote at ang santuwaryo ng Bahay. ²²Anupa’t bukod sa pag-aari ng mga Levita at pag-aari ng lunsod na nasa loob ng kaparti ng prinsipeng, lahat ng nasa pagitan ng mga hanggahan ng Juda at ng mga hanggahan ng Benjamin ay magiging pag-aari ng prinsipeng.

²³Narito ang talaan ng iba pa sa mga tribu at kani-kanilang kaparti: Mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – Benjamin. ²⁴Karatig ng Benjamin, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – Simeon. ²⁵Karatig ng Simeon, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – Isacar. ²⁶Karatig ng Isacar, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – Zabulon. ²⁷Karatig ng Zabulon, mula sa silangan hanggang kanlurang hanggahan – Gad. ²⁸Ang hanggahan sa timog ng Gad ay babagtas sa Tamar patungo sa mga tubig ng Meriba sa Kades, hanggang sa Wadi at Malaking Dagat. ²⁹Ito ang mga pamana ng mga tribu ng Israel, at ganito ang gagawin ninyong pagbabaha-bahagi – salita ni Yawe.

³⁰Narito naman ang mga labasan ng lunsod. Sa gawing hilaga, na may habang apat na libo at limandaang siko, ³¹magtatayo ng tatlong pintuan: pintuan ng Ruben, pintuan ng Juda, pintuan ng Levi. Pangalan ng mga tribu ng Israel ang ipapangalan sa mga pintuan ng lunsod. ³²Sa gawing silangan, na may habang apat na libo at limandaang siko, ay tatlong pintuan: pintuan ng Jose, pintuan ng Benjamin, pintuan

ng Dan. ³³Sa gawing timog, na apat na libo at limandaang siko rin ang haba, tatlong pintuan: pintuan ng Simeon, pintuan ng Isacar, pintuan ng Zabulon. ³⁴At sa kanluran, apat na libo at limandaang siko ang haba, magkakaroon ng tatlong pintuan: pintuan ng Gad, pintuan ng Aser, pintuan ng Neftali. ³⁵Labingwalong libong siko ang kabuuang sukat sa palibot. Ang ipapangalan sa lunsod ay "Naroon si Yawe."